

Domoljub

V Ljubljani, 28. aprila 1937

Leto 50. • Štev. 17

Jetiki — boj!

Sledeča zgodba se ponavlja že celo stoletje po slovenskih vaseh: Prehladil se je, celo zimo je kašljal, spomladi pa je pritisnila še jetika in vzelo ga je. Hodil je k zdravnikom, pa je bilo prepozno. Vsa zdravila niso nič pomagala. V zadnjih desetih letih ste tudi lahko slišali še naslednje: Sel je v bolnišnico ali poslan je bil v sanatorij, pa so ga hitro domov vrnili, ker je bil na smrt bolan, ali pa, ker mu je zmanjkalo denarja, da bi plačeval oskrbne stroške. In nazadnje se še pristavlja: Kaj pa hočemo, jetika je jetika! Kdo še ni slišal te žalostne povesti, ki se ponavlja iz dneva v dan?

Na tej povesti nekaj ni resničnega. Prvič ni res, da je jetika vedno smrtna bolezen, obratno: zelo mnogo jetičnih se je že pozdravilo in še več se jih bo pozdravilo, kadar bodo za to dani vsi potrebni pogoji. Drugič pa najbrž tudi ni res, da se je bolnik najprej prehladil, potem pa je pritisnila jetika. Ta nesrečni prehlad je že nbroj začetnih jetičnih bolnikov ogoljufal za pravočasno razpoznavo in jih spravil v grob zaradi tega, ker kašelj ni vselej posledica navadnega prehlajenja, lahko je že od vsega početka jetičnega ali kakega drugega izvora. Toda, dali je jetika ali pa je prehlad — res samo prehlad ali kaj drugega — to mora ločiti samo izkušen zdravnik, oborožen z znanjem in potrebnimi aparati.

Zdravnik, ki ima rentgen, je daleč, pregled je združen s stroški, zdravila so draga, a bolnišnica, sanatorij — na to si slovenski kmet niti pomisliti ne upa.

In vendar so sredstva, s katerimi bi mogli nuditi tudi najrevnejšemu človeku priliko za zdravljenje in okrevanje. V kratki dobi protituberkulozne borbe v Sloveniji imamo danes že 14 zavodov (dispanzerjev), kjer se lahko vsak nepremožen, bolniško nezavarovan pregleda brezplačno. Do sedaj so bili ustanovljeni proti-

tuberkulozni dispanzerji v Ljubljani, Kranju, Jesenicah, Kamniku, Novem mestu, Cerkljah na Dol., Celju, Trbovljah, Mariboru, Ptuju, Murski Soboti, Rogatcu, Crni pri Prevaljah in Vurbergu. Toda to še daleč ni dovolj. V načrtu protituberkulozne borbe za Slovenijo so dispanzerji v vsakem srezu.

Seveda se ne moremo zadovoljiti samo s pregledi. Kdor je bolan, tega je treba tudi zdraviti. Zato smo raztegnili naše zanimanje tudi na področje bolniške oskrbe. Naš cilj je, omogočiti vsem jetičnim bolnikom zdravnika in bolnišnico oziroma zdravilišče. Lansko leto smo ustanovili protituberkulozni fond in smo že prvo leto nabrali ob priliki lanskega protituberkuloznega tedna 80.000 Din. Iz tega fonda hočemo podpirati jetične bolnike, kadar bodo potrebni zdravljenja v sanatorijih za pljučno bole. Lansko leto smo zbirali denarne prispevke po vsej Sloveniji z geslom, da naj vsak Slovenec plača en dinar za namene protituberkulozne borbe. Polnega milijona sicer res nismo dosegli, dosegli smo približno petino tega in tudi s tem smo bili zadovoljni. Letos pa upamo, da bomo mesto 20 par dobili vsaj 50 par od vsakega posameznega Slovenca, kar bi zneslo skupaj okoli pol milijona dinarjev. Lahko si mislite, da bi s tem denarjem že mnogim izdatno pomagali!

Od 2. do 8. maja se letos vrši protituberkulozni teden pod geslom: »Samo ves narod se more uspešno boriti proti tuberkulozi!« Zopet prosimo vse Slovence, da plačajo za vsakega svojega človeka en dinar v namene protituberkulozne borbe. Vsak, tudi najrevnejši, lahko brez škode plača protijetični davek, ne bo se mu poznalo v njegovi denarnici, poznalo pa se bo onemu, ki bo iz darov vsega naroda dobil velike podpore za zdravljenje svoje bolezni in pomoč njegovi družini v najtežjih časih.

Protituberkulozna zveza v Ljubljani.

Proračunska razprava

V zadnjem članku »Državni proračun« smo na kratko pokazali na dalekosežno važnost in pomen državnega proračuna, obenem pa tudi povedali, kako se sestavlja. Iz njega je razvidno, da predloži finančni minister vsako leto v novembru ali v decembru narodni skupščini proračunski predlog, kakor ga je bil sestavil po predlogih posameznih ministrstev. Iz teh predlogov so bile razvidne neobhodne potrebe in finančni minister je moral najti, če dosedanji državni dohodki ne bi zadoščali, tudi nove vire za kritje.

Ze iz dosedanjih izvajanj je razvidno, da sestave držav. proračuna ni tako hitra in eno-

stavna zadeva, kakor bi si kdo mislil, temveč da potrebuje dolgomesečnega naporega dela celih množic uradnikov. Ves proračunski predlog, ki pride pred božičem v narodno skupščino, je celota, ki se je ne dá več mnogo izpreminjati. Vsak poslanec se želi pred svojimi volivci bahati, koliko je »dosegel« in kako »zna govoriti«, zato je čisto naravno, da bi najraje v skupščini vsak govoril, naj se črta vsaj polovico davkov, na drugi strani pa gradi vsaj desetkrat toliko železnic, cest itd. Toda čim črtamo ali zmanjšamo en davek, se zmanjšajo državni dohodki za toliko in toliko milijonov, zaradi česar je potem seveda treba brisati tudi za toliko izdatkov (opustiti

gradnjo te ceste, odkloniti prispevek za ono kulturno ustanovo itd.). In tudi obratno: čim na novo »izbojujemo« graditev ene stvari, je treba za toliko povišati tudi dohodke. Taka prenarejanja proračunskega predloga so zato skrajno težka in zapletena. Ne rečemo, da se ne da ničesar več izpreminjati, da, kake malenkosti (ki so pa časih za dotično pokrajino ali okraj seveda zelo važne) že, a bistveno ne. V glavnem mora ostati zato vladni predlog proračuna neizpremenjen, ker se ga pač izpreminjati več ne da. Vse govorenje poslancev in proračunski razpravi v skupščini sami, kolikor je neposredno v zvezi s posameznimi dohodki in izdatki samimi, je zato le bolj ali manj prazno — govorenje skozi okno, da bi volivci dotičnega poslanca mislili, kako se njih zastopnik »bori« za njihovi koristi. Tu ima posebno lahko in hvaležno delo opozicija, ki ne nosi nobene odgovornosti ter mirno lahko grmi proti vsem davkom, obenem pa zahteva milijardne nove izdatke. V jako nevhvaležnem položaju so pa seveda vladni poslanci, ki vedo, da se na predloženem jim proračunu mnogo izpreminjati ne da, da je vsak nov izdatek zvezan z novim davkom in znižanje vsakega davka zvezano z brisanjem tega ali drugega izdatka, a da bi vsak njih volivec dobil rad čim največ, dal pa čim najmanj.

Vsa proračunska debata iz navedenih razlogov glede, na že obravnavani proračun nima mnogo zmfisla in je prav za prav le — demagogija ali vsaj govorjenje skozi okno. Nikakor pa seveda s tem ne trdimo, da je ta proračunska razprava sploh nepotrebna, kajti tu je dana poslancem najugodnejša prilika, da pretresajo vso smer vladne politike ter izvrše na vlado primeren pritisk v čisto političnem pogledu. obenem ji pa tudi dajo pobud za smernice pri sestavljanju — novega proračuna, ki se bo, kakor smo videli v zadnjem članku, itak začel delati že v kratkem.

Prava vrednost poslancev se tedaj nikakor ne izkaže šele v proračunski razpravi, temveč tedaj, ko posamezna ministrstva proračunski predlog sestavljajo, to je jeseni. Tedaj imajo posamezni poslanci ali pa cele skupine poslancev iz kake pokrajine ali stranke najvhvaležnejšo priliko pritisniti na dotičnega ministra, da vstavi kako njih zahtevo že v svoj predlog proračuna ter potem tudi na finančnega ministra, da dotično postavko tudi on sprejme.

Tu je torej bistvo stvarnega dela poslancev, kar je širši javnosti navadno neznano. Lahko je torej najboljši tisti poslanec, ki zna tiho najti pota in sredstva, da pride kaka upravičena zahteva njegovih volivcev v državni proračun, a ki v proračunski razpravi ne odpre niti ust, dočim je lahko najslabši tisti poslanec, ki bi se v budgetni debati prekal od kričanja, a bi se pri sestavljanju proračuna ne brigal za interese svojih volivcev, okraja ali pokrajine, temveč komodno sedel doma in se kvečjemu potrudil na kak shod.

Kraj. šolskim odborom več pravic

Povojna doba je v naše primeroma dobro urejeno ljudsko šolstvo vrnila n. malo protiljudskega in protikršćanskega duha. Iz krajevnih šolskih odborov je izrinila zastopnike Cerkve in iz učnih knjig izbrisala skoraj vse, kar je pospeševalo versko vzgojo. Povojna doba je krajevnim šolskim odborom vzela pravico sodelovanja pri nastavitvah učiteljstva, jim prekrājala pravico do razpolaganja s šolskimi prostori ter ponižala kr. šol. zastope v udane sluge vsakokratnih režimov.

Zaradi razmer, ki jih ne bomo tu naštevati, se šolske razmere, če izvzamemo nekaj premeščan, v bistvu niso bogvejak izboljšale. Vprašanje šolskih upraviteljev in učiteljev po želji ljudstva še davno ni rešeno. In sto drugih stvari. Krajevnim šolskim odborom pa se jemlje še to, kar so dozdaj imeli.

Slovensko ljudstvo stoji na stališču, da naj tisti, kdor učitelje nastavlja, jih tudi plačuje. To je sedaj država. Tudi učiteljsko stanarino in kurivo bi morala prevzeti država vse dotlej, dokler bo edina imela nad učiteljstvom besedo. Za stvarne šolske potrebe naj bi žrtvovala šolske občine. Kjer so te dokazano revne, naj bi priskočila na pomoč banovina oziroma država.

Letos se je zgodilo tole: Banovina je prevzela največji del izdatkov za stvarne šolske potrebe. Ki gredo pri posameznih šolskih občinah v desettisoče; samo zidanje šol, večja popravila, nove vrtno ograje, davek in nagrado poslovođji je naložila občinam. Pa tudi novo 35 odstotno doklado za stvarne šolske potrebe bodo plačale občine, ki bodo v šolskem pogledu slejkoprej enako obremenjene. Nekateri finančno močnejše občine, četudi morda trenutno zadolžene, ne bodo posledje prispevale — četudi se to ne bo videlo — samo zase, temveč tudi za druge, revnejše občine, kar vzbuja marsikje veliko nezadovoljnost.

Po ministrski odredbi bo prejemal banovinske šolske prispevke upravitelj šole, ki bo moral dokaj težavno, najprej v Belgradu in zdaj še pri nas doma neverjetno skomplicirane blagajniške posle opravljati brezplačno, kar doseđaj ni bilo, saj so bili podeželski možje uvidevnejši in so največkrat radi priznali šolskemu upravitelju kar mu gre.

Šolski upravitelj bo torej opravljal blagajniške posle in bo sam tudi osebno odgovoren za njih pravilno vršitev na temelju proračuna in pa vsot, ki jih bo banovina menda četrtletno nakazovala upraviteljem, in sicer ne naravnost,

V tem pogledu — kakor rečeno — je ogromna večina naše javnosti čisto napačnih nazorov in sodi poslance navadno le po tem, koliko kriči v skupščini sami, dočim sta pravi poudarek in prava vrednost poslančevega dela čisto drugje in drugačna.

Proračunska razprava ima pa končno še en zelo velik pomen in to glede — finančnega zakona. Kakor smo že omenili, proračuna samega v budgetni debati ni mogoče skoro prav nič izpreminjati, zato je pa ogromna vrsta prevažnih zadev in vprašanj, ki niso v zvezi z nobenimi dohodki ali izdatki, temveč so le načelne politične, narodne ali drugačne važnosti. Ker se velik del finančnega zakona torej sploh ne tiče dohodkov ali izdatkov, ga je mogoče izpreminjati in mu dodajati prav do zadnjega trenutka glasovanja o proračunu. Tu pa gre časih

temveč, da — pojde »hitreje« — potom okrajnih glavarstev.

Človek bi mislil, da ima šolski upravitelj pri pristojnih oblasteh pač toliko kredita, da bo v smislu proračuna in danih navodil lahko sam naročil in izplačeval. Pa ne bo tako. Imenovana bo komisija ne morda iz članov krajevnega šolskega odbora, ampak iz učiteljstva, ki je podrejeno šolskemu upravitelju, torej iz učiteljstva, ki ga šolski upravitelj po zakonu nadzoruje, sovreduje, morda tudi kaznuje. Od te učiteljske komisije bo šolski upravitelj, čeprav bo sam nosil vso odgovornost, v blagajniškem poslovanju takorekoč popolnoma odvisen. Brez tega učiteljskega »sovjeta« oziroma brez njegovega podpisa ne bo smel izdati iz banovin-

Pred volitvami v Kmet. zbornice

Kmetijski minister je s soglasjem predsednika vlade določil točne datume, kdaj bodo volitve svetovalcev v kmetijske zbornice.

27. junija bodo volitve svetovalcev v tehle banovinah:

v drinski, dunavski, savski in dravski, 4. julija pa v vrbaski, primorski, zetski in vardarski banovini.

Volitve zborniških svetovalcev se vrše takole: za svetovalca kmetijske zbornice in njenega namestnika je lahko izvoljen vsak član zbornice, če je državljan kraj. Jugoslavije in izpolnjuje te pogoje: kmetijstvo ali gozdarstvo mu mora biti glavni poklic in najmanj zadnja tri leta mora prebivati na področju zbornice. Star mora biti vsaj 25 let in znati mora govoriti, brati in pisati državni jezik. Biti ne sme aktivni ne samoupravni uradnik ali nameščeneec. Biti ne sme aktiven ne vpokojen nameščeneec katere kmetijske zbornice, ne član drugih zbornic. Z zbornico ne sme biti v sodni pravdi, ne v kašni zasebnopravni obveznosti do zbornice. Obojen ne sme biti z izvršilno razsodbo na ječo ali na strogi zapor ali zapor daljši od leta dni. Ne sme biti z izvršilno razsodbo obojen na izgubo častnih pravic in ne sme biti pod stečajem ali varštvom.

Osebe, ki ne izpolnjujejo gornjih pogojev, ne morejo biti tudi ne delegirani člani zborniškega sveta (to pa ne velja za osebe, ki delegirajo organizacije iz čl. 11 odst. 5 in 6 uredbe o kmetijskih zbornicah).

Član lahko svojo aktivno in pasivno volilno pravico prenese po uredbi o kmetijskih

za več kot daiekosežne stvari, ki posegajo zelo globoko v življenje celih slojev pokrajin in narodov. Ali bodo rabili po vseh jugoslovanskih šolah poenotene in monopolizirane šolske knjige ni vprašanje denarja, zato je mogoče o taki zadevi odločiti do zadnjega trenutka, kajti, da se to vprašanje reši tako, kakor vsa Slovenija zahteva, ni treba drugega kot to, da se vstavi v finančni zakon kratak paragraf, ki bi določal, da se razveljavlja svoječasni lamozni zakon o učbenikih, ki se doslej sploh ni izvajal, a z njim že dve leti straši sedanji prosvetni minister. In podobnih stvari je na kupe. Tudi tu se zato vnovič lahko pokaže vrednost ali brezbriznost poslančev.

Iz vsega navedenega sedaj morda vidimo pomen proračunske razprave v skupščini, obenem bomo pa znali ločiti tudi videz od resnice.

skega proračuna nobene pare. Ni nam treba poudarjati, kako kvarne posledice bo lahko imela za šolo ta »sovjetizacija«, saj bo šolski upravitelj še ob tisto malo avtoritete, kolikor mu jo je še pustila nesrečna povojna doba.

Kaj pa krajevni šolski odbori? Samo pri tistih par tisočih, ki jih jim bodo dale občine, bodo imeli še besedo. Pri 20 milijonih, ki jih bodo plačala banovinski podeželska županstva, pa ne bodo odločevale ne občine, ne krajevni šolski odbori, ne šolski upravitelji, ampak, kakor so razložili, neke komisije, ki jih lahko imenujemo krajevni učiteljski sovjeti.

Prosimo merodajne kroge pri banški upravi, naj naše navedbe nujno upoštevajo, saj gotovo tudi oni nečejo, da bi izgubili šolski upravitelji pri učiteljstvu ves ugled, krajevni šolski odbori pa še tisti skromni drobec samouprave, ki so jo imeli doslej.

zbornicah na potomca, ki dela na roditeljskem posestvu in izpolnjuje pogoje za izvolitev za zborniškega svetovalca. Prenos te pravice se izvrši s pisмено izjavo, potrjeno po 2 pričah in izročeno pristojni občini (mestu) ali z izjavo, dano na zapisnik v pristojni občini.

Za vsak srez se voli po en svetovalec in po en namestnik v volilno telo 50 oseb, izvoljenih po določilih čl. 14 uredbe o kmetijskih zbornicah. Mestne občine spadajo v tisti volilni srez, v čigar področju so.

Občinski odbor (mestni svet) voli z vsi članov tiste občine (mesta), ki izpolnjujejo pogoje iz čl. 13 uredbe o kmetijskih zbornicah, toliko volilcev, kolikor jih pride na tisto občino sorazmerno z njenim katastrskim čistim dohodkom vsake sreza, včevši tudi mestne občine, ki so v mejah tega sreza.

Volitev zborniškega svetovalca in njegovega namestnika se vrši na sedežu sreza, v poslopi, ki ga določi župan sedeža sreza. Volilni odbor tvorijo starešina sreskega sodišča, pristojnega za kraj volitev, ali pa sodnik, ki ga določi starešina tega sodišča, kot predsednik, člani so pa sreski kmetijski referent, a če tega ni, sreski referent s fakultetno izobrazbo, ki ga določi sreski načelnik in dva občana, ki ju določi predsednik po številu pravih glasovalcev največje kmetijske občine v srezu in ki morata izpolnjevati pogoj iz čl. 13 uredbe.

Volitve se vrše tajno z listki; na njih mora volilec napisati krstno in rodbinsko ime kandidata za svetovalca in njegovega namestnika ter kraj njenega stalnega bivanja. Pred izročitvijo glasovnice je volilec dolžan pokazati predsedniku volilnega odbora potrdilo občine (mesta), da je res volilec.

Tako pridejo po zastugi sedanje vlade tudi sliki za ustanovitve nove kmetijske zbornice, ki je sad truda naših ministrov in neumornega prizadevanja naših kmetov, združenih v novi kmetki zvezi.

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALE

Podpisani Lojze Bistan, posestnik na Vačah št. 4, se upravi »Domoljuba« toplo zahvaljujem za požarni prispevek v znesku 1000 Din, ki mi ga je naklonila kot pogorelcu in »Domoljubovemu« naročniku.

Vače, dne 25. aprila 1937.

Alojzij Bistan l. r.

Pogorelka, »Domoljubova« naročnica Gojmerac Ana, Griblje 51, s tem potrjuje, da je od uprave »Domoljuba« prejela tisoč dinarjev, ki jih je izročil g. župnik Ilc Andrej. Lepo se Vam za dar zahvaljujem!

»Domoljubu« pa ostane naša hiša zvesta in ga vsem priporočam.

Griblje pri Podzemlju, dne 24. aprila 1937.

Ana Gojmerac l. r.

OSEBNE VESTI

d Sedemdesetletnico rojstva je praznovala na Viču pri Ljubljani Josipina Jenko, ena najmarljivejših tretjerednic v tej župniji. Naj Bog ohrani jubilatko še mnogo let!

d Sestdesetletnico rojstva sta praznovala te dni slovenska pisateljca dr. Alojzij Kraigher in dr. Ivo Sorli.

d Upokojen je šolski nadzornik Rajko Gradnik v Radovljici.

DOMAČE NOVICE

d Železno medaljo, leseno nogo in cesto široko in bergle v roko. To je napisal pesnik o plačilu, ki ga je dala domovina invalidom. Ono nedeljo so zborovali v Ljubljani odposlanci krajevnih invalidskih organizacij iz vse Slovenije. Ugotovili so, da vsebuje invalidski zakon skoraj same nesocialne in krivične določbe. Črtal je enostavno kar 20 odstotne invalide, ki so bili že priznani ter odbil vse in-

valide-bolnike. Če je bil invalid kaznovan, izgubi tudi njegova nedolžna družina vse pravice za vselej. Leta 1921 je v Sloveniji prejelo invalidnino okoli 37.000 vojnih žrtev po invalidskem zakonu, iz leta 1929 pa jo prejema le še 6600 fantov in mož. Novi invalidski zakon mora priznati vse vojne žrtve, ki dokažejo, da so res žrtve vojne. Zaposliti je treba vse vojne žrtve itd. Soglasno je bil nato izvoljen odbor s predsednikom Matkom Stetom na čelu.

d Slovenski železničarji, člani Združenja narodnih železničarjev in brodarjev, ki šteje v dravski banovini nad 3000 članov, so zborovali te dni po svojih odposlancih v Ljubljani. Poslali so razne udanostne in pozdravne brzojavke, med njimi tudi obema slovenskima ministroma. Ugotovili na eni strani težek položaj železničarjev, ki se komaj preživljajo, na drugi pa preobremenjenost v škodo železniškemu prometu, saj je samo v Sloveniji kar 2000 železničarjev premalo. Soglasno je bila sprejeta obsežna spomenica, v kateri železničarji predlagajo svoje zahteve: vpokojitve starih uslužbencev, povišanje staleža železniškega osebja, določitev števila stalno zaposlenih delavcev, takojšnje in splošno povečanje prejemkov vsemu železniškemu delavstvu.

d Ljudska in ne narodna šola. Ban. dr. Natlačen je izdal odredbo, s katero določa, da se sme za osnovno šolo v bodoče uporabljati le izraz »ljudska« šola, ker sta srbski pojem »narodna škola« in pa slovenski »ljudska škola« istovetna, slovenska beseda »naroden« pa odgovarja srbski besedi »nacionalen«. Izraz »narodna« šola često vzbuja v slovenski javnosti upravičeno kritiko in nejevoljo. Napisi, štampiljka, tiskovine z izrazom »narodna« šola pa smejo ostati, dokler se ne izrabijo, obnoviti pa se morajo v novem besedilu.

d Vince z gore greje srce. Nad 350 milijonov litrov vina, 100 milijonov litrov žganja in 100 milijonov litrov piva popijemo v Jugoslaviji. Abstinenti pravijo k temu letopisu, da spadamo gotovo med države, v katerih se največ pije. V vsej državi je 40.000 pivskih lokalov in

100.000 kotlov za kuhanje žganja, dočim imamo le 9000 šol. Tako pride na 360 ljudi že ena gostilna, ena šola pa šele na 1500 ljudi.

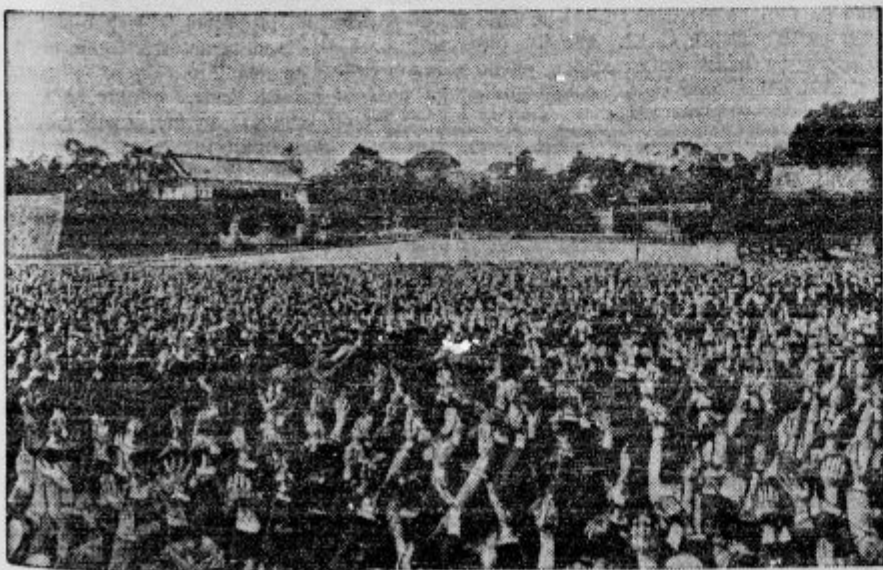
d Huda slana je bila 23. aprila po nekaterih slovenskih krajih. Koristila gotovo ni.

d Zvoni, zvoni, zvoni — — — veliki zvon na Trsatu in morje adrijansko buči: Vsa Slovenija se pripravlja na najlepše majniško potovanje, na romanje k Mariji na Trsat (s posebnimi vlaki iz Ljubljane, Jesenic in Maribora) združeno s prijetnim izletom na prekrasni otok Rab (ne na Krk, kakor prejšnja leta) nad 5 ur vožnje po morju v eno smer. Vodstvo samo še čaka iz Belgrada na objubljeni najnižji ceno. Pišite še danes dopisnico na naslov: Uprava »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sv. Petra napis 17, da vam pošlje brezplačno podrobna pojasnila, v nekaj dneh pa vas že lahko iznenadi s prijetno novico.

d Za bika so glasovali. Kdo bo dobil plemenskega bika, so glasovali nedavno kmetje v Zastinjah pri Karlovcu. Občinska uprava v Karlovcu je namreč kupila nekaj plemenskih bikov, ki jih je namenila okoliskim vasem za poplemenitev živine. Gospodarska sloga iz Zastinj je takoj poslala občini prošnjo, naj bika izroči v rejo kmetu Šegviču. Takoj pa se je oglašil še drug kandidat. Občina pa se je znala vsaki zameri izogniti s tem, da je odredila glasovanje. Skoraj vsi kmetje so glasovali za Šegviča, le trije za drugega kandidata, ki pa ni bil član Gospodarske sloge.

d Zaupniki po vaseh obveščajo razbojnike. Okrog Karlovca se klati razbojniška tolpa, ki je zelo dobro organizirana. Kljub temu, da je dosedaj izvršila že več ropov in napadov na ljudi, oblasti niso mogle izslediti niti enega člana. Razbojniki napadajo običajno kmete, ki se vračajo s sejmov z izkupičkom za prodano živino. Lotevajo pa se tudi večjih trgovin in trgovcev, o katerih se govori, da imajo denar. Pri napadih so vsi maskirani. Preiskava je do gnala le toliko, da se skrivajo v gostih gozdovih, ki se razprostirajo daleč naokoli, zaupniki v vaseh pa jih o vsem podrobno obveščajo. To sklepajo iz dejstva, da roparji še niso napadli človeka, ki bi ne imel denarja, dalje pa napadajo tudi na več krajih istočasno.

d Odobreni načrti za nove vodovode. Ban dr. Natlačen je te dni odobril načrte za nove vodovode, ki jih bo v letošnjem letu poleg drugih zgradil tehnični oddelek banske uprave. Tako so bili potrjeni načrti za vodovod v Zgornji Ponikvi pri Celju. Tehnični oddelek banske uprave je izdelal načrt za ta vodovod na pobudo krajevnega šolskega odbora v Zgornji Ponikvi. Šola kakor tudi vsa vas v Zgornji Ponikvi nimata pitne vode in so se doslej prebivalci morali oskrbovati z vodo iz kapnic. Vo-

Ob obletnici vladanja japonskega cesarja so industrijski delavci priredili cesarju veliko izjavo vdanosti in zvestobe.

Slovenski gasilci složni

Dne 25. aprila je bila v Ljubljani redna letna skupščina Gasilske zajednice za Slovenijo. Starešina Zajednice dr. Kodre je pozdravil navzoče in se v toplem nagovoru spominjal zaslužnega pokojnega starešine Josipa Turka. Po raznih izčrpnih poročilih so izvršili volitve, pri katerih je bil izvoljen soglasno odbor z dr. Kodretom na čelu. Med sprejetimi predlogi je važen zlasti: Vadnik za redovne vaje naj bo po vojaškem načinu, toda pod slovenskimi povelji. Sprejet je bil tudi predlog, da zastopniki in lastniki tvrdk z gasilskimi potrebščinami ne smejo biti funkcionarji višjih gasilskih ustanov. Uvede se spet slovenski pozdrav in odzdrav: »Na pomoč!« Prepove se upo-

raba gasilskih tovornih avtomobilov za prevoz gasilcev na veselice. Slovenskim gasilskim četam mora Gasilska zveza pošiljati knjige in brošure iz lastne založbe le v slovenščini. Sprejet je bil predlog o ustanovitvi Nabavljalne zadruge za gasilske potrebščine. Sprejeta je bila obsežna resolucija, ki zahteva predvsem dovoljenje za prirejanje tombol in srečolovov za gasilska društva brez taks. Država naj nakloni pod enakimi pogoji posojilo 10 milijonov dinarjev za sanacijo gasilskih domov, kakor ga je naklonila za sanacijo sokolskih domov. Gasilskim organizacijam in zajednicam naj se zagotovi čimprej najširša samouprava.

dovod je v prvi vrsti namenjen za oskrbovanje vasi s pitno vodo, dočim bo voda iz že zgrajenih kapaic primerno služila za napajanje živine kakor tudi pri gašenju. Zajeli bodo izvire nad Gornjo Ponikvo, ki je last Robleka Franca iz Zalca. Ker je preračunana uporaba vode nekaj nad 800 litrov na dan, bo zajeti studenec, ki ima ½ litra zdrave vode na sekundo, popolnoma zadoščal. Vsa zgradba zajetja studenca, zgradba rezervoarja in napeljava cevi je preračunana na 208.000 Din. — Potrjen je tudi vodovod v vasi Zlato polje v občini Lukovica v kamniškem okraju. Vsa gradbena dela, nabava cevi in drugo je preračunano na 95.000 Din. Za vodovod v Zirovnici so tudi načrti že potrjeni in hosta zajeta dva studenca, vsi gradbeni stroški so preračunani na 169.000 Din. Prav tako je potrjen načrt za podaljšanje vodovoda iz Zagorja ob Savi do vasi Podstrane. — Upamo, da pri množici novih načrtov banovina ne bo pozabila na najpotrebnejši vodovod za Suho Krajino.

d Za morské školjke se zanimajo. Ameriški konzul se je namreč obrnil na naše pomorske oblasti s vprašanjem, če bi se dale nabavljati pri nas školjke za izdelovanje sedefastih gumbov. Zdi se, da bi se s tem našel primeren način za nov zaslužek, saj se za školjke doslej ni nihče zanimal. Pomorske oblasti so začele zbirati vzorce školjk in vse podatke, v kakem obsegu bi se dalo ustreči ameriškim povpraševalcem in če ne bi morebiti kazalo ustanoviti tudi domačo tovarno gumbov.

d Operacija srca se ni popolnoma posrečila. Zabodenega v srce so te dni operirali v Zagrebu. Uradnik banovinekega zdravilišča v Brestovcu Ferdinand Barilar se je z družbo vračal z izleta. Nasproti so jim prišli trije pijani moški, od katerih je eden Barilarja prosil za vžgalico. Barilarjev tovariš mu je odgovoril, da jih nimajo, ker so vsi nekadilci. Pijanec pa je na te besede potegnil nož in naskočil Barilarjevega tovariša, vendar se je ta komaj da umaknil, nakar je Barilar hotel napadalca ukrotiti. Toda napadalec je odskočil in se zaletel v Barilarja ter mu zarinil nož v srce. Ves v krvi se je Barilar zgrudil. Hitro so bili poklicani reševalci, ki so ranjenca prepeljali v bolnišnico. Univerzitetni docent dr. Pejšič se je odločil za hitro operacijo. Sežil je en centimeter in pol široko rano v levem prekatu. Operacija je trajala tri četrt ure. Srce je spet začelo v redu biti, bolnik pa je prišel kmalu tudi k zavesti. Vendar je Barilar kmalu nato preminul.

d Za radijsko godbo mora plačati gostilničar posebno avtorsko takso. Na 2000 Din denarne kazni je bil kaznovan v Zagrebu gostil-

ničar Alojzij Santel, ker je dal postaviti svoj radijski aparat in zvočnik v gostilno. Avtorska centrala ga je pa tožila sodišču za odškodnino, češ da ni plačal nobene avtorske takse za proizvajanje glasbe. Čeprav se je obtoženi gostilničar branil s tem, da je z radijsko naročnino plačal obnem tudi vse avtorske takse, ga je sodišče vseeno obsodilo. Zanimiva je utemeljitev obsodbe! Odredbe finančnega zakona veljajo le tako, da se radijski aparati ne smejo obtežiti z nobenimi novimi taksami, pri čemer pa ni vsebovana avtorska taksa. Po policijskih predpisih se smatra gostilna za javni lokal in pomeni reproduciranje radijske glasbe zato ponovno javno reprodukcijo ob prisotnosti neomejenega števila ljudi. S tem je dana osnova, da avtor zahteva posebno tantijemo. Ko se je gostilničar proti tej razsodbi pritožil na okrož-

no sodišče, ni uspel, ker je bila sodba prvega sodišča potrjena.

d 12 vagonov rib-sardel so ujeli te dni samo okrog Splita in prodali takoj tovarnam po 3.60 Din za kilogram.

d Pri gotovih boleznih žolča in jeter, žolčnega kamna in zlatence urejuje naravna »Franz-Josefova« grenka voda prebavo in pospešuje izpraznjenje črev. Kliniške izkušnje potrjujejo, da domače zdravljenje dobro učinkuje, ako se jemlje ajutra j na tešče »Franz-Josefova« voda pomešana z nekoliko vroče vode.

Reg. po min. sod. pol. in nar. zdr. 8-tr. 19435, 23. V. 25.

d Nekaj števil iz hrvatskega šolstva. V savski banovini je vsega 1867 ljudskih šol. Od teh jih je bilo lani zgrajenih 28 na strošek banovine. Vseh šoloobveznih otrok je bilo 284.676, vendar pa jih preko 12.000 sploh ni obiskovalo nobene šole. Le nekaj krajev je takih, kjer vsi šoloobvezni otroci obiskujejo šolo. V drugih manj, v okraju Gračac pa jih kar 26% ostaja doma. V osmih okrajih jih ostane doma od 10 do 19%.

d Samomor mladih zaljublencev. Dne 20. aprila ob 1. popoldne je bil pri ljubljanskem letališču, v malem gozdu za aeroplansko shrambo odkrit dogodek, ki se je pripetil, namreč umor in samomor. Ljudje so v gozdu našli truplo nekega vojaka, ki je imel prestreljeno glavo, v bližini pa truplo mladega dekleta. Obvestili so o grozni najdbi orožnike, ki so prišli na lice mesta. Ugotovili so, da je mrtvi vojak podnarednik kolesarskega bataljona I. planinskega polka Ivan Lambert, mrtva ženska pa je 23 letna Frančiška Hribarjeva, po poklicu kuharica in stanujoča na Šmartinski cesti 20.

Kaj bomo delali

Poljedelstvo: V sled neprestanega deževja, ki traja že cel mesec, so vsa dela močno zaostala. Tako še nismo posadili vsega krompirja, pa tudi setev koruze, stročnic in lanu se je močno kasnila. Kakor hitro bomo imeli lepše dneve, bo treba pošteno zgrabiti za delo. Zlasti moramo gledati na to, da pride seme čimprej v zemljo. Pozne setve se navadno le slabo obnesejo. — Prišel je čas, ko moramo uničiti plevel na ozimnih žitih, prav tako pa tudi na jarih. Plevel je velik škodljivec naših poljskih rastlin, ker jim odvzema hrano, in kvari kakovost ter višino pridelka. Med žiti se zelo rada pojavi ogorčica in divja repa. Najuspešnejše zatiramo ta plevel z neolatim apnenim dušikom, katerega trosimo enakomerno po žitih in sicer tedaj, ko je repica že razvila svoj četrti list. Za 1 hektar potrebujemo približno 120—150 kilogramov neoljenega apnenega dušika. Razsipati ga moramo čim enakomerneje po posevkih; v času, ko ga trosimo, morajo biti rastline suhe. Ker ima žito gladko in ozko listje, se apneni dušik nanj ne prilepi. Plevel pa ima navadno širše in hrupavo listje. Na njem ostane neoljen apneni dušik in ga zsmori. S trosenjem neoljenega apnenega dušika smo zatrili plevel, obnem pa dodali žitom tako potrebno dušičnato hrano. — Travnštvo: V sled neugodnega vremena nismo mogli obdelati in zadostno očistiti travnikov. Ker je bila zemlja vedno mokra, se tudi travniška brana ni mogla uveljaviti. Pozno je že in začetega dela ne moremo več nadoknaditi. Trave se že bujno razvijajo.

Mnogi, katerim primanjkuje krme, so jo začeli že kositi. Taka krma pa ni priporočljiva za pokladanje živini; mlada je še in vodena, ter povzroča drisko pri živini. — Živinoreja: V kratkem času se bo pričela zelena pašna, na katero moramo živino že sedaj počasi privaditi. Živina se mora že sedaj utrditi in privaditi na ostrejši zrak. Pridno odpirajmo hleve, da pride v nje svež in hladen zrak. Živino moramo dobro očistiti in ji po potrebi odrezati parklje, da bo potem lažje hodila. Mlada živina, ki se še ni paala, v začetku ne dobi dovolj hrane na pašniku; zato pa jo moramo na paši še krmiti. Živine nikdar ne smemo pasti na poplavljenih in močvirnih pašnikih; preveč vlažna zemlja je vedno leglo raznih nalezljivih boleznih. Prav tako se prenašajo kužne bolezni tudi potom stoječe vode in zanemarjenih napajališč; zato moramo napajališča redno čistiti. Vsaka nesnaga pa se zelo mašuje. — Sadjarstvo: Pridno zatirajmo škrlup na listju in cvetju. Kjer jablane in hruške ne cveto, jih škropimo tik pred cvetenjem s tri četrt odstotno bordoško brozgo, kateri je dobro dodati še 250 gramov apnenega arzenata. Takoj po cvetju, ko so se cvetni lističi večinoma osuli, škropimo z 2 odstotno žvepleno apneno brozgo z dodatkom 300 gramov aresina na 1 hektoliter škropiva. Češplje in slive se naj takoj po cvetju pošokrope z dvoodstotno žvepleno apneno brozgo in dodatkom 250 aresina. S tem škropljenjem jih obvarujemo pred luknčavostjo listja in pred češpljevo grizlico, ki bi nam sicer povzročila veliko škodo.

Lambert in Hribarjeva sta imela ljubavno razmerje, vendar pa je mati Hribarjeve to razmerje branila. Lambert in Hribarjeva sta šla na sprehod v bližino letališča. Lambert je Hribarjevo ustrelil s puško v levo pleče. Dekle je bilo takoj mrtvo. Nato pa je podnarednik ustrelil še samega sebe, toda z revolverjem, v levo stran čela nad očesom. Tudi on je bil takoj mrtev. Truplo Lamberta je vojaški voz prepeljal v mrtvašnico vojaške bolnišnice v Ljubljano, truplo Hribarjeve pa so dali orožniki prepeljati v mrtvašnico pri D. M. v Polju. Pisem ništa pustila.

d Cene se dvigajo vsled velikega povpraševanja po blagu. Čim je bila sklenjena pogodba z Italijo, so se Italijani začeli v vedno večjem številu pojavljati na živinskih sejnih. Pred dnevi je bil velik živinski sejem v Ivanič gradu na Hrvaškem. Zaradi slabega vremena so kmetje prignali na sejem manjše število živine. Prodali so je pa mnogo, predvsem pa konje. Skoro vse konje so Italijani pokupili. Cene so temu primerne tudi poskočile: žrebeta so prodajali po 2000 do 2800 Din, konje pa po 3300 do 3900 Din.

d Nov vojni muzej so 20. aprila 1937 slovesno otvorili na Kalemegdanu v Beogradu. Navzoči so bili tudi kralj, namestniki s knezom-namestnikom Pavlom na čelu.

d Velik tihotapski ples. Finančni stražniki in tihotapci so se oni ponedeljek ponoči spoprijeli na jugoslovansko-madžarski meji nad Čakovcem. Stražniki so namreč že prej zvedeli, da bosta dva najnevarnejša in najpodjetnejša tihotapca prekorčila mejo. Zasnivali so za sedo in ju počakali. Rea sta tihotapca prišla, obložena s težkimi tovari. Čim pa sta zagledala stražnike, sta pobegnili. Da bi zmedla sled za seboj, sta se vsedla na kolesa in zavila v gozd. Toda stražniki so jima bili takoj za petami in nazadnje tihotapca obkolili. Ko sta tihotapca uvidela, da jima ni rešitve, sta se spustila v borbo. Pri tem sta pa le našla priliko in se izmuznili. Pustila pa sta vse blago. Stražniki so zaplenili 25 kilogramov saharina, 10.000 kamenčkov za vžigalnike, 300 vžigalnikov in mnogo igralnih kart. Vse skupaj je bilo vredno preko 200.000 dinarjev. Tihotapcev pa še niso dobili v roke.

d Tri četrt milijarde dinarjev potrebuje. — Banska uprava saveške banovine je izdelala velik načrt za razna javna dela v banovini. V prvi vrsti upošteva ta načrt izsuševanje mnogih močvirij in zavarovanje velikih polj proti poplavam. Za vsa druga dela bi bilo potrebnih

Vsem nevarnostim kljubuje samo koža...

...ki sem jo jaz utrdila...

Nič več ne more slabo vplivati na kožo, ki jo je utrdila NIVEA. Kajti Nivea vsebuje Eucerit, ojačevalno sredstvo za kožo, ki prodre g oboko v kožo in ji daje tako rekoč novo življenje. S pomočjo kreme Nivea boste imeli nežno in belo kožo tudi kljub najtežjim domačim opravilom.

350 milijonov dinarjev. Za regulacijo Save, Drave in Mure bi bilo treba 217 milijonov, za gradnjo in popravilo poti pa 200 milijonov. Za vse to naj bi banovina najela posojilo. Boleče je samo vprašanje, kje bi se dalo tri četrt milijardno posojilo dobiti.

d Bela vrana. Nad 900.000 din vredno premoženje, od tega 350.000 din v gotovini, je zapustil kragujevski gimnaziji vpokojeni polkovnik Milutin Pavlovič. Svoji hišo je namenil za čitalnico, v kateri bi se izobraževali dijaki kragujevske gimnazije. Pokojni je imel veliko zbirko znamk, katero cenijo na 400.000 Din. S tem denarjem naj se kupi hiša v Beogradu, kjer bi imeli dijaki, ki so dovoršili gimnazijo, brezplačno stanovanje in hrano za čas svojih študij na vsučilišču.

d Najmanjše dopustne mezde v savski banovini. Odredba o minimalnih mezdah prepušča banom, da o tem odločajo, seveda v okviru, ki ga je postavil minister. Ban saveške banovine

je že izdal naredbo, s katero je določil najmanjše mezde. Po tej naredbi se določajo najnižje mezde za nekvalificiranega delavca v starosti nad 18 let takole: V krajih z več kakor 5000 prebivalci znaša mezda najmanj 2 din na uro. Za nekvalificiranega delavca v krajih izpod 5000 prebivalcev pa ne sme biti nižja kakor 1,80 din. Za nekvalificirane delavce, stare manj kakor 18 let, se določa mezda najmanj 1,50 din na uro v krajih z več kakor 5000 prebivalci, v krajih, ki nimajo 5000 prebivalcev pa najmanj 1,35 din. Kvalificirani delavci pa ne morejo v nobenem kraju imeti manjše mezde kakor nekvalificirani. Mezde delavcev, ki delajo v akordu, pa na noben način ne smejo biti manjše, kakor tiste, ki jih za enak čas dela in enako stroko prejemajo kvalificirani delavci v običajnem delovnem času. Vse mezde, ki so bile v času, ko je stopila ta uredba v veljavo, ugodnejše od predpisanih, se ne smejo na noben način znižati. Tudi ne sme biti ta odredba povod za zmanjšanje ugodnejših mezd.

d Zemlja se pogreza. V okolici Durovara v Slavoniji so ljudje čutili zelo močan potres. Pri vasi Donja Vrjeska se je njiva v obsegu dveh oralov znižala za kakšnih 15 metrov. Na tem zemljišču je bila zasajena akacija, ki je bila zelo visoka, sedaj pa je zgnila v zemljo. Kmetje se boje, da se bo zemlja še dalje pogrezala. Pogreznjeno zemljišče izgleda kakor bazen za kopališče. Ljudje se zbirajo okoli udrtje zemlje in gledajo ta čudež prirode. Iz razpokline vonja po žveplu. V neposredni bližini tega zemeljskega udara je šola in pa druge hiše. Kmetje pazijo, da se ne bi zemlja še dalje udirala. V okolici 10 km tega kraja so pričele pokati ceste in pota ter so postale nesposobne za promet.

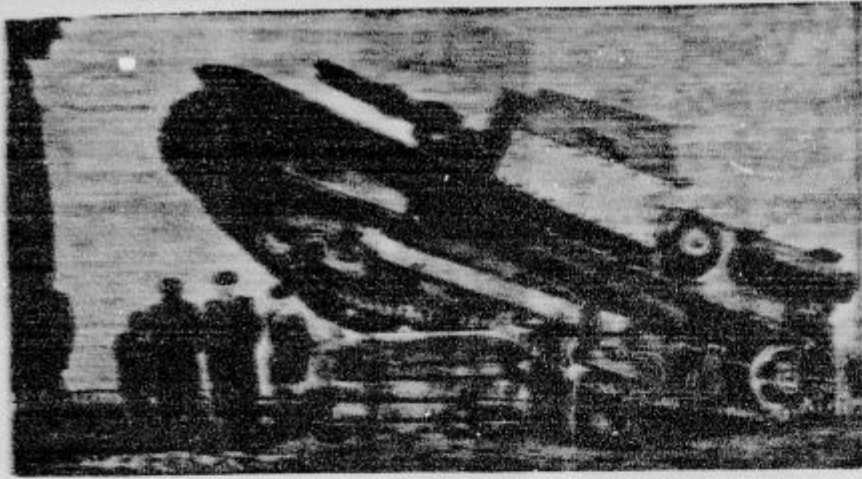
d Zopet vlom v župnišče. V noči od one srede na četrtek je bilo vlomljeno v župnišče v Mavčičah. Vlomilec je prišel v notranjost skozi okno, iz katerega je iztrgal omrežje. Najprej se je oglašil v jedlini shrambi, kjer se je obložil s svinjakim mesom in mastjo. Tudi klobase so mu prav prišle. V kleti je iskal pijače,

Za druge banovine prispevamo

Te dni je imela Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani sejo. Poročilo je podal tudi g. Senčar o tem, koliko banovinskih trošarin in davka na poslovni promet plačamo pri nas. Strokovnjaki cenijo, da je bilo od 1. aprila 1936 do 31. januarja 1937 pobranih nič manj kot okoli 12 milijonov din banovinske trošarine, kljub temu, da je v proračunu postavljen znesek 5.580.000 din. Tako se vidi, da naša banovina prispeva letno težke milijone na trošarinah — za druge banovine. Če se hoče deliti donos po številu prebivalstva, naj bi se delila po tem ključu le polovica, ostalo pa po tem, koliko kakšna banovina plača.

Se krivičnejša je razdelitev davka na poslovni promet. V naši banovini so davčne uprave odpremile Državni hipotekarni banki od 1. aprila 1936 do 31. marca 1937 13.976.687 din. Ceni se

nadalje, da je glavna carinska blagajna oddala banki okoli 10 milijonov din za ta fond. Skupno je torej naša banovina plačala okoli 24 milijonov dinarjev, dobila je nazaj od 1. aprila 1936 do 21. januarja 1937 1,9 milijona din, za vse leto 1936-1937 pa je proračunano 2,9 milijona dinarjev. Iz tega se vidi, kakšna so nesorazmerja pri odnosu in vrnitvi tega davka za našo banovino. Sedanja razdelitev obeh dajatev povzroča, da mora naša banovina pobirati najvišje doklade v državi in tudi sicer odremenjevati prebivalstvo izdatneje kot druge banovine. Potrebno je to v bodoče preprečiti in omogočiti predloge, da se to krivično nesorazmerje odpravi in se porazdeli pri nas nabrani denar tako, kakor to zahtevajo interesi naše banovine. — Ni pravice brez enakopravnosti. Pravica pa je temelj države in gorje mu, kdor ga ruši.

Na ...-nem v Mince je Italij razstavili tudi taki. Nika pri razstavi kaže, kako nastane ...
svetlo je tak-je tudi.

pa se ni bilo. Nato je preiskal vse sobe in od-
pela predstave, da bi našel kaj denarja ali dro-
gocenosti. Ugravel je samokres in municijo,
svetlo vertikal in posteljno perilo. Odnesel
je tudi nekakšno skrivnico in zadnji čas nabran-
o denarcev. Popolnoma je našel klenca našla
puzno skrivnico, klenkalo in velik cepik. De-
narij, kar sta spak zapak in njegova sestra,
se umakoval in približal. Vse kaže, da se mu
bilo karavani v zapnikta prav dobro poznata.

Beloruske vojske izumir. Na pari na vedno
stojno, ki se doseže v nar. **Franz-Josefov-**
prezko vojske, ako je semle vsak dan v mojih
mračni. Prava **Franz-Josefov-** vojske deluje
malo, pristno, našo in zabeljivo.

Od ... v ...

Novo mesto. Bližnje občine. Na podlagi
občinskih sklepa in po želji prizadetega ljud-
stva, ki se je po volitvah izjavilo za priključitev
k pol. upr. obč. Litan in končno stavljen pred-
log, da se priključijo Litni občini, i. o. Jablan-
ca, ki je tvorila do leta 1933 še od nekada se-
stavljala občine Litni, pa so to posebnost
na imenoma se v kazalo proti ljudski volji pri-
kazali v občini Kmetice pri Litni. Ker se mora
končno tudi zgoditi. V letnem zbiranju in zahte-
vam ljudstva var. Servisa od Podunavske Ove-
zati in Lazo, ki spadata sada k pol. občini
K. Lambert, prišel je vaki pod občino Vate,
kako najhito njih strah v soki, kar imajo svoje
krajce in pokopalnice in ker je tudi njih go-
spodarsko težnja. V odcepitvi tej je vaki na
se izvrti moč občine K. Lambert tako mihi,
da se nadaljni obstoj te občine nemogoč. Zato
se bo zgodilo tudi in zahtev volilcev vasi Lesi,
Tina, Kovice, Golice, da se priključijo Litni.
Vasi Savi, Mošenj ter vse ostale senlamber-
ške vasi pa se priključijo k pol. upravi občini
Zagorje od Savi, kar se odloži pa razlopija
lep. deloma pa po želji ljudstva spadata. Po-
vedoma občini Litni na številno okrog 550 pre-
bivalcev ter bo lepo zaslužen občini v ka-
tovi bo ostajal naš glavno mesto. Kmetice sta-
ki se odnese državi in redni vasi državi
stano.

Brat odpuščanja in poročevan. Novo
polic. ministrskega predsedstva potvrdilo v
Beogradu samo 10 milijonov do vnanji kri-
ganski izmenjeni trdnosti, da se vsa tozadevna
pobudi pomiritivno in poročevan.

Zemljinska pretrata v Gornji Radgani. Na
na poročevanje slovenskih ministrov se soto
pretrati in povoda.

Beloruske vojske. Omeniti se ostajajo in
sopne občinske delnice in Poljan tar na upr.

pr. Ivanji gradu, ker je sumijo, da se je bo-
vilo v vse drugačni posli, kakor pa se babilini.
Njene deio je postalo sumljivo in očite zaradi
tega, ker se v vasi, ki ima 700 duš, ni rodil v
dveh letih niti en otrok. Ko so jo prišli se je
oglasil takoj glavek, ki je vedel povedati več
nekih zločinov nad nerojenimi otroki.

Na meji Ljubljane so se sproščali. Zga-
njekuba je posebno razvita v krajih med Do-
brovo in Polhovim gradom. Skoro vse te zga-
njekuba živi od tihotapstva zganja v Ljubljano.
Dobrodoštevni urai se zato na Tržaški cesti
pri Dobrovi uredili posebno patrolsko službo,
ki noč in dan nadzira promet na tej cesti. Oni
večer je blizu Vrdicovi opokarne pod Vrhovci
opuzil parnik Jakob Škof nekakega moščenega, ki
je peljal dve moški kolesi ter se kakor pijan
opotočilo po cesti. Moški je imel namreč na-
men, da prestopi parnika. Škof zahteval, da bi
s tem opozoril svoje tovarise, obnena je hotel
nastaviti moza v kolesi. Naenkrat pa sta se po-
stavila pri kolesih dva moška in sicer prvi s
tržkar nabornikom na hrbtno, drugi pa zelo
obilen, ker je imel mnogo steklenic pod sukno.
Škof je prišel na pomoč mitniški parnik
Ivan Preseren. Prvi tihotapec je zbečal proti
Gradščiti ter je prebradel. Škof je ostrelil z
revolverjem v znak, da bi prikladal pomoč,
parnik Ivan Preseren pa je hotel prijeti debe-
lega možakarja, ki je bil močan in zelo nasilen.
Parnik se vpraša možka, kaj ima pod sukno,
možakar mu se odvrnil, da ga to nič ne briga

in mu zagrovil, da ga bo strel. Tihotapec je
strel Preseren bopas z glavo in mu ustrelal
vok las. Preseren pa se tudi ni pustil tako od-
praviti ter se je sproščil s tihotapcem. Ustrelil
je v zrak in zabavljalo se pomisl. Konec razvratu
se je parnik sprožil namočeno in strel začel
tuhotapca v bežati. Tihotapec je sprva padel,
pa se je naglo pobral in skočil proti mestu. Ker
je mestni uravnel, je ustrelal še pomisl v hram-
nico.

46 kmetov sta odpravila posestnika Uro
Svetlar in delavca Antona Urlep v Pragerovcu
in okolici. Priznan sta, da sta to perunina
protiva in marksizmskem krpu. Prava dvojnica
dinaria!

Naše banovane nastajajo z prvimi del.
Ban dr. Marko Natlačen je potrdil načrt za
melioracijo občinskih zemljišč v občini Slivna-
Zalna. Približno 56 ha plosčnega sveta trpi v
tej občini vsako leto radi posestnik in sploš-
nanskim povodni. Voda nastopa zlasti rad
tega, ker je hitro odšel vode površje. Na tem
svetu bo izloščeni 5 obvodnih tokov, ki bodo
skupaj izpehali v veliki potrobnosti, ki bo v ta
namerj temeljito izloščeni in razširjeni. Poleg
tega bodo izkopani številni meliorativni jarki in
izpehane temeljite črvenice zemljišč. V tem
tem se bo vse svet, ki ostane v glavnem iz
nivy in travnikov, ki so deloma namočeni,
izsušili, hkrat pa bodo preprečene povodni.
Vse meliorativne in urejevalne dela se preča-
nata na 400.000 din.

Beloruske vojske se razlopija. Narod-
na banka bo dala za izloščiti velikega
500.000 za zagrobniki 190.000 za ljubljanski pa
— 25.000 din potpora. Temuotoma, da je dol-
nost Narodne banke, ki se nastajajo za vsi
državo, da se sva korak potpora.

Beloruske vojske se razlopija. Sprejeti
urad splošne bolnišnice v Ljubljani je imel 13.
aprila cel dan potne voke dela s sprejemanjem
novih bolnikov. Ti so na hodnikih pred uradom
stali v dolgi vrsti, tako kakor se včasih med
svetovne vojne ljudje čakali pred prodalnica-
mi in skladišč na kruh in sladkor. Vseh bolni-
kov je bilo sprejetih 146! Okrog 15 bolnikov
pa je bilo odklonjenih. Bolniška mizerija se
nadaljuje. Vse postelje so zasedene in ni treba
povabljati, da spe na tleh posteljat po tve
in celo po hodnikih. Trsta je šaka oneniti, da
pribija velike število bolnikov v oddaljenih
krajih, ki imajo drugače v bližnjih mestih tudi
dobre uredene bolnišnice. Pribusajo iz Stajarske
in okolice Brežic in iz Dolžanske, kar bi se bol

Posledice razlopija ... (Caption text is partially obscured and difficult to read, but seems to describe the scene in the image.)

niki drugače lahko napolnili v bolnišnice v Maribor, Celje, Brežice ali Novo mesto. Ljudem ne gre v glavo, da prav tako lahko zdravniki teh bolnišnic zdravijo njih bolezni, saj drugi bolnike ti zdravniki sami napotijo k specialinom ljubljanske bolnišnice, če je potreba.

d Kar štiri konje so odvedli. V Grčaricah je življenje na splošno mirno, v kolikor namreč ne prihaja na dan kaka napetost med Kočevjarji in Slovenci, ki pa, kaže tako, pojema. Posebnih obiskov dosedaj nismo bili deležni. Pač pa so imeli v noči od 15. na 16. aprila zelo važen obisk, ki pa ni bil najavljen, zato seveda tudi sprejema ni bilo. Prišli so namreč tatovi ter ukradli štiri konje v skupni vrednosti 15.000 dinarjev. Bilo je ravno okoli polnoči, ko so psi zelo lajali, a kdo se zmeni za to, ker psi pač večkrat lajajo Enemu gospodarju so ukradli dva konja, dvema pa po enega. Tatovi, najbrž cigani, so bili bos. Obiskali so še kakih pet hlevov, a sreča jim tam ni bila mila. V enem hlevu konj sploh ni bil privezan, ampak samo ograjen. Tat pa ni imel pri rokah vrvi, da bi ga privezal; tega konja še domači težko spravijo s hleva. Drugje se zbudi domači hlapec in zakliče: »Kdo je?« Tatovi so šli. V nekem hlevu so pričakovali teleta, pa je brlela luč. Tatovi so pogledali skozi okno ter odšli drugam, v hlevu so pa mislili, da so pač fantje, ki gredo bolj pozno spat. Pri nekem gospodarju so pred hlevom potresli seno, da se ropot konja ni mogel slišati. Vse konje so odpeljali na njive, potem pa mimo Pajniča čez Svinjsko goro proti Lozinju.

d Banovina nakazuje podpore iz bednostnega fonda. Kakor lansko leto, tako je tudi za letos banovina v svojem načrtu za izvršitev javnih del določila fond za javna dela. S sredstvi iz tega fonda bodo letos izvršena številna javna dela na mnogih krajih Slovenije. Tako se bodo nadaljevala vsa nedokončana dela iz lanskega leta, začeti pa bo tudi mnogo novih. Ta dela se v tekočem mesecu že vpeljujejo. Seveda je nemogoče, že radi pomanjkanja osebja, začeti z vsemi deli na vseh krajih ob istem času, vendar bo večina del do konca meseca že vpeljana. Prav tako je banska uprava že začela nakazovati občinam podpore iz bednostnega fonda, ki bodo omogočile občinam zaposlitev brezposelnih v njihovem okolju pri cestnih in drugih delih.

d Hranilne vloge naraščajo. Mestna hranilnica ljubljanska je s 1. decembrom 1936 za čela izplačevala stare vloge v celoti in sicer jih izplačuje zaenkrat one, katerih stanje znaša do 10.000 din. Takih vlog ima hranilnica za 55 milj. 775.000 din, a je do 1. aprila 1937 bilo dvignjeno nad njih samo 6.333.000 din, t. j. 11,35%. Nad sprotno so pa v istem času nove vloge narasle za 16.750.000 din, tako da so znašale do 1. aprila letos 61.177.000 din, t. j. m. so se pa zvišale že na 64.273.000 din. Kot se vidi, se zaupanje vlagatelj v ta naš največji slovenski denarni zavod vidno vrača in upamo, da ni več daleč čas, ko bo Mestna hranilnica ljubljanska lahko

Kako bodo uredili kmetijske dolgove

Podpredsednik Privilegirane agrarne banke (PAB) je nedavno govoril v Ljubljani o ureditvi kmetijskih dolgov. Iz njegovega podavanja naj navedemo samo sledeče:

Od vseh kmetijskih dolgov v višini 2 in pol milijard, ki jih prevzame PAB, je Slovenija udeležena s 600 milijoni ali približno eno četrtino. Če bi vsi plačevali svoje dolžne obroke, potem bi bilo na leto 30 do 40 milijonov Din, ki bi jih n. gla dati PAB na razpolago slovenskim zadrugam. Čim točneje bodo plačevali dolžniki, t. m. več denarja bo na razpolago.

Kmetovi je breme dolgov silno olajšano. Kdor je bil n. pr. dolžan 2000 Din, ta je dolžan le 1000 Din, za vse obresti in anuitete pa plača v 12 letih le 5%. Z upoštevanjem znižanja obrestne mere je bil kmetovalcem znižan dolg ne na polovico, temveč na eno tretjino.

Kmet v Jugoslaviji je bil najmanj zadolžen, zaradi manjše donosnosti kmetijstva pa je težje očlaševal dolgove kot v drugih državah.

V posebno težavno stanje pa je zašel kmetovalec, ker je njegov dohodek padel od 36 milijard v letu 1926, na 18 milijard v letu 1931., istočasno pa njegov dolg narasel od 3 na 6 milijard. Kmet ni mogel plačati dolga.

Država je zato priskočila kmetu na pomoč in bo plačala v 20 letih za kmetijske dolgove pol drugo milijardo Din ali na leto približno 70 milijonov.

Za plačilo kmetijskih dolgov pa bodo morale znatno žrtvovati tudi banke in zadruge, ki imajo rezerve, ker se 25% teh odpiše.

PAB ne bo silila kmeta, da plača svoj dolg, če je v stiski. Dovolila mu bo odlog plačila. Iz dohodkov od vrnjenih dolgov pa bo dajala kredite, in sicer malim in velikim posestnikom ter zadrugam. Toda samo zdravim zadrugam. Po novem združnem zakonu bodo vrste teh prečiščene in odpadle bodo vse, ki so gnile.

Trenutno pa ne more dajati PAB posojil, ker je ves svoj denar izdala, hranilnih vlog pa sploh ne sprejema. Dajala pa bo za kmetijsko proizvodnjo posojila tudi po 5%, ker dobe sedaj njeni delničarji le 3%. — Naša industrija je prešla v tuje roke, ker ni Narodna banka pravčasno priskočila denarnim zavodom na pomoč.

VINA dolenska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri **CENTRALNI VINARNI v Ljubljani.**

izplačevala vse stare vloge v celoti, t. j. da postane popolnoma likvidna, kar bo v korist vsemu našemu gospodarstvu. — Kaj pa podeželski denarni zavodi? Ali jim res ne more nihče pomagati, da bi pričeli redno obratovati?

d Po 48 din kilogram so prodajali te dni v Ljubljani prve črešnje.

d Draginja narašča! Kljub temu, da so vsi tovarnari podražili svoje izdelke za 10—20%, prodaja Štermceki — Celje, sedanjo zalogo po starih cenah, pridite kupit oziroma naročite hitro, da ne zamudite te ugodne prilike!

IZ DOMACE POLITIKE

d Minister dr. Krek se je udeležil ono nedeljno zborovanja JRZ na Jesenicah. Ob tej priliki je g. minister navedel važnejše dogodke iz polpretekle dobe, kakor n. pr. uredbo o minimalnih mezdah in uredbo o starostnem zavarovanju delavstva, ki ju je v korist delavstva izdala sedanja vlada dr. Stojadinovičeva. Dr. Krek je omenil silen ugled Jugoslavije v mednarodnem svetu, ki si ga je pridobila z zadnjimi mednarodnimi dogovori. Končao je g. minister poudarjal, da ostanejo smernice vlade iste: ureditev razmer in zboljšanje obstanka jugoslovanskega ljudstva v vseh strokah in stanovih. Po svojih prvih uspehih je vlada močna in gotova, da bo nadaljevala svoje delo. Govorice o spremembah vlade so običajne, one so edina tolažba tistih, ki so vladi nevoščljivi za uspehe na socialnem in gospodarskem polju. Zaupanje ljudstva v dr. Korošča, dr. Stojadinoviča in dr. Spaha ostaja kot temelj, ki lahko sem in tja

prenese tudi morebitna preimenovanja v ministritvih sedanje vlade in njenega dela za dobro državljanov.

d Prediščenjem? Belgrajska »Samouprava« se v svojem uvodniku pod naslovom »Velika metla« bavi tudi z uradnimi vprašanji ter napoveduje, da bo vlada temu vprašanju sedaj, po rešitvi nekaterih ostalih važnih vprašanj, poklonila svojo pozornost. V svojem članku poudarja »Samouprava« nujno potrebo temeljitega očiščenja na uradniških mestih.

d Sedanja vlada je poskrbela za starostno zavarovanje delavstva. Prejšnja vlada je tudi skrbela za starostno zavarovanje s tem, ko je spravila v senat gg. dr. Marušiča, Pucija in dr. Kramerja.

d Marksistična »svoboda«. Tudi v Mežici imajo politiko, agitirajo, zborujejo, volijo. Pa se je predrznil poseči v krajevno politično življenje tudi »neki mlajši gospod«, ki najbrž ni komunist in ki »Delavski politiki« ni prav nič všeč. Nevaren ji pa že mora biti, zato je v boju proti njemu segla po najhujšem marksističnem orožju — po grožnji, da politično delovanje na sedanji strani utegne imeti slabe posledice za njegov vsakdanji kruh. V zadnji številki ga namreč opominja, da si samo »domišlja«, da je že (na tem »že« je poudarek!) uvrščen med uslužbence oziroma nameščence, pri tem pa pozablja, da si mora tudi on služiti vsakdanji kruh za svojo obilno družino. Natančno po receptu vseh nasilstev: Saj si svoboden v prepričanju, samo gorje ti, ako bi drugače mislil kakor nasilen marksist.

d Sama »skromnost« jih je. Poslanci Ivan Nenadović, Srško Vukanović in Mirko Urošević, ki so bili aretirani ob priliki poizkusa atentata na predsednika vlade dr. Stojadinoviča, 6. marca lansk. leta ter skupno z atentatorjem Arnavtovičem pridržani dalj časa v preiskovalnem zaporu, so vložili na tukajšnje okrožno sodišče tožbo za povračilo stroškov. Jevtičev sorodnik Ivan Nenadič zahteva, da mu država povrne ogromen znesek 6 milijonov 325.000 din. Drugi Jevtičev sorodnik dr. Srško Vukanović, bivši zdravnik v Belgradu, je v svo-

Draginja vsepovsod

Zadnje poročilo Zveze narodov v Zenevi ugotavlja, da so cene življenjskim potrebščinam po vsem svetu v marcu in februarju 1937 narasle. V nekaterih državah je porastu cen krivo znižanje denarne vrednosti. Najbolj so cene narasle v socialistični Franciji, in sicer za 46,6%. V Holandiji in v Švicl za 23%, v Belgiji za

21,5%, na Japonskem za 19%, na Kitajskem in v Angliji za 16%, v Čileju, na Poljskem in na Finskem ter v Jugoslaviji od 10 do 15%, na Madžarskem, v Bolgariji in v Ameriki za 9%. Najmanj so se zvišale cene v Nemčiji, in sicer za 1,5% ter v Avstriji za 2,9%. V drugih državah na svetu znaša zvišanje 4 do 8%.

jih zahtevah »skromnejši« ter bi rad imel samo 1.350.000 din. Tretji, Mirko Urošević, je še skromnejši« ter zahteva od države le 1.200.000 dinarjev.

d »Se ni še nič pokvarilo«. Te dni so zopet nehali sejati voditelji srbskega dela združene opozicije. Zemljoradnik Joca Jovanović je dejal časnikařem, da je vse v najboljšem redu. Nadaljnja pojasnila da bo dal Miša Trifunović. Ko so ga časnikaři vprašali, kakšni so njihovi odnošaji z Zagrebom, je dejal, da se ni še nič pokvarilo. Sporazumevali pa se bodo še dalje.

d Posetite manufakturno trgovino Kmečki magazin, Ljubljana, Krekov trg 10, ki Vas postrže najboljše.

NESREČE

d Smrti ga je rešil. Oni ponedeljek zvečer je v temi zavozil 19 letni trgovski pomočnik Stefan Frank v Mariboru s svojim kolesom v neograjeno globoko apnenno jamo, ki je bila napolnjena z vodo in ugašenim apnom. Zabela bi ga bila strašna smrt v apneni brozgi, če ne bi bil prinesel srečen slučaj mimo stavca Cirilove tiskarne g. Valterja Bobanca, ki je ponesrečenega Franka rešil iz usodne jame.

d Dvakrat udarjen. Ljubljanska bolnišnica je sprejela 42 letnega posestnika Janeza Pavliča iz vasi Potok v Tuhinjski dolini. Pavliču je požar uničil velik del imetja. Zgorela so mu gospodarska poslopja s krmo in poljskimi pridelki, mnogo orodja in drugega blaga. Vnela se je tudi hiša, ki je tudi večidel pogorela. Pavličevi so reševali, kolikor so mogli. Med požarom se je v skednju vdrl strop ter so goreče ruševine pokopale pod seboj gospodarja, ki je dobil hude opekline po obrazu in po rokah. Pavlič trpi veliko škodo, povrhu tega pa je še hudo opečen.

d Nesrečna učiteljica. Kot plamenica je zgorela v Zagrebu učiteljica Mira Havranek, ko je s svojo prijateljico kuhala ločilno pasto za parkete. Tako nepazljivo se je vrtila okrog ognjišča, da je plamen bušnil vanjo, ker se je bil naureč vnei bencin. Naenkrat je bila vsa v plamenih. Kljub hitri pomoči v bolnišnici je Havranekova zaradi strašnih opeklin umrla. Zapustila je možu tri majhne otroke.

d Ker se ji je zbledlo. Magdalena Perič je imela vnetje pljuč in zraven še precej hudo jetiko. Ležala je v zagrebški bolnišnici. Zadnje čase se ji je toplota vedno zviševala, da se ji je jelo blesti. Ono nedeljo zvečer pa je skočila s postelje in nato skozi okno na cesto. Stražnik jo je bil na cesti takoj opazil in stekel za njo. Toda Peričeva je že pritekla od »Zmajevca« in skotila v vodo. Potegnili so jo iz vode že mrtvo.

d V Savi pri Hotiču so našli truplo 28 letnega Vinka Kladvarja s Katerije obč. Kresnice. Fant je utonil lani 14. novembra pri Ribčah med prevozom čez Savo, ko je šel domov od dela. Takrat je bila voda izredno velika in vse iskanje brez uspeha. Truplo je seveda že zelo razpadlo in so Kladvarja spoznali po obleki.

d Zalostni konec prepira. Starec Janko Bakan v Doliču v Prekmurju je bil večak za kopanje vodnjakov. Ko je te dni kopel novega, mu je, kakor vedno, pri delu pomagal njegov zet Anton. Toda zastopnosti med njima ni bilo, ker je starec svojega zeta vedno izkoriščal in strahoval. Pri delu sta se spet sprla. Nazadnje sta začela tako glasno vpiti, da so prihiteli ljudje in ju gledali. Starec je iz pet metrov globokega vodnjaka tulil na zeta. Ta je pa ves divji skakal okrog jame, da je nazadnje iz neopredvidnosti ali nalašč sprožil kup zemlje. Z

RAZGLED PO SVETU

Bratomorno klanje v Španiji

V noči od 20. na 21. april se je pričelo pomorsko in kopno nadzorstvo nad španskimi mejami. Od zdaj naprej se bo vsaka ladja, ki pluje v španska pristanišča, morala zglasiti v določenih pristaniščih, kjer bodo mednarodni nadzorniki pregledali njene listine in tovor. Šest mesecev je bilo treba dela, da se je dosegel med državami sporazum za nadzorstvo nad mejami. Nad 600 uradnikov služi nadzorstvu na morju, 260 pa nadzorstvu na kopnem. Ta »špas« bo stal lepe milijone, vendar bodo velesile le težko dosegle, da bi tako nacionalisti kakor komunisti še nadalje, čeprav tajno in v manjši meri, dobivali pomoči za medsebojno klanje izven španskih državnih mej.

Nacionalistična vlada v Burgosu je obvestila vse inozemske vlade, da je položila mine pred vsa pristanišča, ki so v rokah komunistov in da ne prevzema nobene odgovornosti za inozemske ladje, ki bi hotele pripluti v komunistične luke in bi pri tem zletele v zrak. Angleži, trgov-

ci kakor so, pa se zdi, da se te grožnje niso ustrašili in je že več angleških trgovskih ladij srečno pripeljalo razne življenjske potrebščine v Bilbao, kjer ljudstvo dobesedno strada.

Zadnje poročilo iz nacionalističnih vrst se glasi: Na bojiščih okrog Avile, Madrida, Aragona, Sorije, Asturije in Leona se ni pripetilo nič pomembnejšega. Na južnem bojišču so komunisti napadli nacionalistične postojanke pri Andukaru, a so bili odbiti z velikimi izgubami. Na severni biskajski fronti so nacionalistične čete izvojevale sijajno zmago in zavzele zelo važne postojanke in mesto Elorio. Nacionalistične čete so obvladale tudi vse višine okrog tega mesta, ki je oddaljeno od Duranga samo 5 km. Na bojišču pri Elgete so nacionalisti prebili komunistične postojanke in gonijo komunistične čete v smeri proti Bilbao. Nacionalistična vojska je pri zavzetju Ekorja ujela nad 1000 komunistov in zelo mnogo bojnega materiala.

ITALIJA

s Drobiž. Orel je odnesel šestmesečnega otroka v sardinski vasi Apiccia. Otrokov oče je streljal za ptico s puško in jo rani. Orel se je spustil na tla in odložil otroka nepoškodovanega, sam pa je kmalu nato poginil. Otrok je bil samo malo opraskan, ker ga je orel udaril pri doletu s perutni. — Število italijanskega prebivalstva znaša po podatkih ljudskega štetja 42.943.000 duš. To prebivalstvo je razdeljeno na 7793 občin. — Iz več krajev Julijske krajine doznavamo, da je po podpisu pogodbe z Italijo nastopilo pomirjenje po deželi. Tako je v Nabrežini pri Trstu posebno med velikonočnimi prazniki vladalo veselo razpoloženje in so se slovenski prebivalci zbirali na trgih in cestah ter po javnih prostorih ter nemoteno prepevali slovenske pesni. — V Tolminu se je po dolgem času zgodilo, da so slovenski davkoplačevalci, ko so prihajali na davkarijo, nemoteno govorili v slovenskem jeziku in svojo dolžnost opravili. — Tudi v Ajdovščini je po zadnjih poročilih zavladalo mirno ozračje, slovenščina se sliši povsod in ljudje na tiste redke grožnje, ki prihajajo iz ust nekaterih bolj zagrizenih posameznikov, nič

zemlja vred pa se je zvalil tudi sam na starca v jami. Starec je bil takoj mrtev, zet se je pa tako težko poškodoval, da najbrž ne bo ostal živ.

d Usoda brezposelnih delavcev. V Maksimiru pri Zagrebu so v nekem seniku stalno prenočevali brezposelni delavci. Iz neznanih vzrokov pa je nastal te dni ponoči ogenj, da je ves senik pogorel do tal. Trije brezposelni so zgoreli, več pa jih je dobilo zelo nevarne opekline.

d Pod vagonček je padel 17 letni delavec Ivan Lampe, doma iz Zaplane, uslužben v opkarni na Verdu pri Vrhniki. Fantu je strlo nogo v stopalu.

d Hlod je padel na 23 letnega klobučarja Banovska Rudolfa z Vranskega in ga smrtono nevarno poškodoval.

d Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josel grenčice«.

ne dajo, ker verjamejo, da bodo višje državne oblasti že vse tako uredile, da se nova navodila povsod izvedejo v duhu prijateljske pogodbe med Italijo in Jugoslavijo. — Iz Komna pa poročajo, da je bil svojčas konfinirani učitelj Franc Batič, ki je doma v Šempasu, nastavljen za učitelja v Komnu z dekretom, v katerem se nahaja poleg italijanske oznabe »Comeno« tudi slovenski naziv kraja Komen. Tupatam sicer še poskušajo posamezni krajevni prenapeteži ovirati navodila osrednje vlade oziroma prefektov glede slovenskega jezika, pa upamo, da bo tudi to kmalu urejeno in korist prijateljskega sožitja obeh sosednih držav. — V mašnika bosta v januarju posvečena Jože Kušman in Franc Hrvat, oba sinova rudarskih družin iz Idrije. — Nad vasjo Koritnice pri Knežaku so začeli graditi novo parno žago. — Granata iz svetovne vojne je razmesarila pet slovenskih fantov v Oslaviji, ko so prekopavali zemljo ter nepričakovano zadeli na njo. Eksplozijo je povzročil kmet Jožef Pintar, toda ker so se v njegovi bližini nahajali še 24 letni Stanko Pintar, 17 letni Ladislav Mikluž, 18 letni Feliks Mikluž ter 24 letni Maks Pintar, so bili vsi težje ranjeni. Vsi so bili prepeljani v bolnišnico. — Podobna nesreča se je zgodila na hribu sv. Marka, kjer je stara granata težko poškodovala 9 letnega otroka Marina Zoltija. — Pri Tolminu se je nevarno ponesretil delavec Ivan Božič iz Šmihela, ki je bil zaposlen pri javnih delih v Selu. Padel je z daljnovođa ter si nevarno pobil noge in roke. Nahaja se v bolnišnici v Gorici.

AVSTRIJA

s To in ono. V Homelišah so pokopali 23-letno Lenko Mak pd. Križnikova. — Ravnotam so djali v grob Valentina Keliha pd. Vrbnika pri Cerkvu. — Na Ročici pri Kotmaru vesi je umrl posestnik pd. Rac. — Na nedavnem 2. sestanku koroških županov je deželni svetnik in poročevalec za občine Schuschnigg med drugim opozoril, da morajo biti občinski odborniki člani fronte ali stanovskih organizacij. — Generalni vikar kn. škof. ordinariata prelat Schmutzer je dosegl svoje 70. leto in bil deležen prisrčnih če-

stik. — Dravski most pri Kamnu je vsled poprav zaprt do 8. majnika. — V St. Rupertu pri Celovcu je bila umorjena 32 letna Elizabeta Urschey. Morilca, cigana Weissa, so prijeli. — Na cesti med 100 in Rožekom je zavozil kolesar Florijan Kopeinig iz Wernberga v nek avto in oblezal smrtno poškodovan. — Na Čajni so prijeli orožniki nevarnega večkratnega vjnilca Adolfa Kanalka z Zilske Bistrice. — Pri Vratih je povozila lokomotiva 21 letnega Avgusta Rotha iz Podkloštra. — Pogorelo je gospodarsko poslopje posestnice Schlugerman v Lasinjah pri Tinjah. — 39 letni delavec pri regulaciji Zile Pavel Wernitznig iz Loč pri Brdu si je iz obupa izbral strašno smrt: s 40 kg dinamita je pognal smodnišnico, v kateri se je nahajal, in sebe v zrak.

ČEŠKOSLOVAŠKA

s Počasi, a gotovo boljševizma v objem. Neredko čujemo od pristojnih činiteljev Češkoslovaške slovesna zatrdila, da v tej državi ni ugodnih tal za širjenje komunizma. In vendar se širijo njegove ideje in se že močno čutijo kulturni vplivi boljševiške Rusije. Znani voditelj Slovakov prelat Hlinka je že ponovno svaril pred tem, da češkoslovaški profesorji in učitelji toliko romajo v Rusijo radi nekih kulturnih stikov, saj vendar Čehi ne morejo ničesar dobiti iz države, kjer je uničena vsaka kultura in kjer vlada popolno barbarstvo. V Brnu so pod pokroviteljstvom sovjetskega poslanika proizvajali sovjetsko opero »Močiči Don«. V mestnem gledališču v Pragi so igrali dramo sovjetskega pisatelja Kornejtsuka, ki ma namen delati propagando za boljševizem. V zadnjem prizoru je bil gledališki oder okrašen s sovjetskimi zastavami s srpom in kladivom. V Pragi in drugih mestih so se obhajale svečanosti v proslavo Lenina. Statistika mestne knjižnice v Pragi izkazuje, da je med 12 knjigami, ki se najrajši čitajo, devet boljševiške vsebine. Tako se je boljševiški sovražnik ljuliko.

AMERIKA

s Drobiž. V Davisu se je ustrelil 63 letni John Pungartnik iz Griž v Savinjski dolini. — V Vandlingu Pa je nagle smrti umrl 61 letni Frank Podražaj iz Primskovega pri Litiji — V Clevelandu O. je po dolgi bolezni preminula Karolina Barbič-Brezovar. — V Milwaukeeju je odšla v večnost 59 letna Jožefa Jankovič rojena Kovačič iz Loga pri Mokronogu na Dolenjskem. V Washingtonu je podlegel pljučnici 67 letni Jurij Krivic. — »Združenje za obrambo Jugoslovanov v Italiji«, ki ima svoj sedež v New Yorku, je dan pred pričetkom dogovorov za sklenitev pogodbe med Italijo in Jugoslavijo poslalo na jugoslovanskega ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinoviča sledečo brzojavko: »Z ozirom na predstoječi sestanek s italijanskim zunanjim ministrom »Združenje za obrambo Jugoslovanov v Italiji« zaupno pričakuje od Vaše Ekselence, da boste priložili vprašanje jugoslovanske manjšine v Italiji in stremeli doseči olajšanje njenih razmer.« Kakor kaže dogovor, je dr. Stojadinovičeva vlada, še predno je ameriška »zveza« izrazila kakšno tozadevno željo, storila glede jugoslovanske manjšine v Italiji svojo dolžnost. — V Youngstownu O. je zapustila solzno dolino Marija Volk roj. Žlogar iz Radovič pri Metliki. — V Pueblo Colo so djali v grob 57 letnega Franka Križmana iz Strug na Dolenjskem. — V Brooklynu je zapel mrtvaški zvon 85 letnemu Jakobu Simončiču z Vinice v Beli Krajini. — V Presto Pa je umrla 93 letna Franca Majdič, doma iz Moravč na Gorenjskem; doživela je četrti rod. — V Foutana Gal so spremili k večnemu počitku 49 letno Uršulo Pečnik iz Koprivnice na Štajerskem. — V Milwaukeeju je odšel po večno plačilo 75 letni Janez Kastelic iz Podgrada pri Novem mestu. — Roosevelt je zahteval od kongresa dovolitev novih 1500 milijonov dolarjev za javna

del. Istočasno pa je zahteval od vseh uradov največje varčevanje. Nadalje je odredil, da se prouči, če niso ameriški državljani z davki že preobremenjeni ali pa bi bilo mogoče uvesti še nekatere nove davke. — V okrajni svet (County Board) v Jolietu so izvoljeni Jos. Klepec, urednik »Amer. Slovenca«, iz Dobrav pri Metliki, John Panian iz Rosalnic pri Metliki in Jakob Brunskol iz semiške fare. Cestitamo!

DROBNE NOVICE

Od vlog tujih državljanov ne bodo plačevale odslej nobenih obresti švedske banke.

Silno pomanjkanje mleka se je pojavilo v Nemčiji. Reverin bodo nabavili za več milijonov koz.

Pet milijonov ljudi strada zaradi suše v kitajski pokrajini Sečuanu; 3000 otrok je že umrlo od lakote.

Vse katoliške dobrotelne zbirke je prepovedala nemška vlada. Tako poroča pastirsko pismo berlinskega nadškofa.

Po 150.000 din letno bodo poslej prejemale angleški narodni poslanci.

Albanski kralj Zogu se baje poroči z neko bogato italijansko meščanko.

500.000 mladoletnikov dela v Londonu po 18 ur dnevno, čeprav angleški zakon tako delo strogo prepoveduje.

Načelnik italijanskega generalnega štaba maršal Badoglio je odpotoval v afriški Tripolis.

Zvišanje delavskih plač izvede italijanska vlada do konca maja.

123 let stara Poliakinja je umrla za gripo v vasi Krasni blizu Varšave.

100 let staro gledališče je uničil požar v nemškem mestu Hagersleben.

10 ribiških ladij in 76 ljudi je zahteval silovit vihar, ki je divjal zadnje dni ob obalah japonske Koreje.

RAZNO

To je bil požeruh! Leta 1798 je umrl v Verzaju pri Parizu za jetiko nek Tatare. Bil je majhne in vitke postave. Rastele se njegovega trupla je pokazalo, da je bil prava zver v človeški podobi. Zrl je žive mačke, zajce, kure itd. Zanimivo, da je perje prav tako ko ptice roparice izbljuval v keparah. Najraje je jedel kuščarje in kače. Stalno je živel v nekaki mrzlici, oči pa so se mu svetile ko leopardu. Ko se je našel, je ležal nepremično več dni. Mož je imel, kot so doglali, ogromen želodec, pa nič črev.

V najkrajšem času bodo spustili novo sondo v stratosfero z Nansenove je mlje. Raziskovalci jo bodo opremili z pripravami, ki ji bodo omogočile dvig do 30 ali celo 32.000 m višine. Če pojde sonda tako visoko, bo lahko spročila potom oddajnega aparata, kakšen zrak je tam gori in iz kakšnih sestavin je atmosfera v tej višini. Po domnevah, ki jih imajo strokovnjaki na razpolago, se namreč da sklepati, da vlada v višini 30 do 32 km jako visoka temperatura.

L. Ganghofer:

22

Martinj kloster

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

Oglar je prijel Šenaverja za roko in znižal glas:

»Obkolili so že kamen.«

»Kdo?«

»Vacemanovi sinovi. Na vsakem potu k Lokijeveemu kamnu sem zadel nanje, z unterebrske strani na Rimigerja, za Kelberštajnom na Zindela in ko sem se hotel ukrasti tja z dolinske plati, sem videl jezdeti med drevjem Hartvilka. Plazijo se okoli Lokijevega kamna kakor voleje okrog kozjaka.

»Ali te je kateri videl?«

»Zindel.«

»Pa upam, da si bil vsaj praznih rok?«

»Zakaj?«

»Vesel bodi! Drugače bi gospod Vace danes ponoči sanjal o tebi! Pojdi sem, Ajgel... povem ti nekaj!«

Sla sta pod hraste in sedla na kamnito klop. Rudlib je mogel videti, da je precejšen čas govoril samo oče; potem je odgovarjal oglar z razburjenimi kretinjami, kakor da bi pobijal besede, ki jih je bil slišal; toda Šenaver je venomer odkimaval. Ko je zdaj fant, pripravljen za pot na planino, prišel pod hraste, je Šenaver vstal in rekel oglarju: »Nehajva, Ajgel, tega midva ne doženeva do konca! Povej vse na veču, tako boš slišal, kako sodijo drugi!« Obrnil se je do Rudliba. »Počakaj me pri hiši, Libli, pridem brž.«

Rudlib je pokimal Ajgelu za pozdrav in se vrnil h klopi. Tedaj je potegnil Šenaver izza pasu svoj nož

in ga dal Ajgelu v roko; imel je rožene platnice z nekimi razami. »Danes čez tri noči, ko luna v ščip dozori. Ali ti je časa dovolj?«

»Bo, bo!« je odgovoril oglar in shranil nož. »Danes bom vabil po Šenavu ven v Melinje, čez Svarcek in Vinkel nazaj v Engedin. Jutri čez Unterštajn na planine in čez Jenar in Gel zopet proti domu do Forderekerja. In tretji dan od Grajnvalderja ven do Gernroderja in čez Mecenlajt in Ašav doli v Strub.«

»Vabi samo zanesljive može, omahljivce izpuščaj!«

»Prav, prav!«

»In v Melinju se ogni Hiltišalka!«

Ajgel je osuplo pogledal. »Župan! Menim vendar, Hiltišalka bi moral vabiti pred vsemi drugimi.«

»Stori, kakor sem rekel!«

»Prav, prav, ti si župan, boš že vedel zakaj. Danes čez tri noči, ko luna v ščip dozori.« Segla sta si v roke in odšla proti hiši. Tedaj je nenadoma votlo zabobnelo; slišalo se je ko daljen grom. Obstala sta in se ozrla na nebo. Toda niti oblček ni kalil čiste sinjine, in vsi gorski vrhovi so bili brez megle. Iz hleva je pritekla dekla, začudena pogledala naokoli, zmajala z glavo in zopet izginila.

»Oče,« je zaklical fant, »kaj je bilo to?«

»Ne vem. Zagrmelo je, oblaka pa ne vidim nikjer nobenega.«

»Tedaj je spregovoril oglar počasi: »Župan, mislim, da niti ni bilo v zraku, ampak v zemlji!«

»Kaj ti ne hodi na pamet!« Šenaver je zmajal z glavo. Zdaj sta molče stala in vlekla na uho; toda v sončnem zraku ni zmotil noben glas več tišine. »Gotovo se pripravlja za Ledenikom nevihta... in Turo so odbile iz daljave odmev groma sem v dolino.«

PO DOMOVINI

Protituberkulozni teden

Zopet se bliža protituberkulozni teden. Ze slimo pritožbo: »Zopet zbirka...«

Neresni in nezreli bi bili, ako bi smatrali, da vsako leto Protituberkulozni teden ni potreben, ali ako bi celo pokazali nevojilo in odklanjali sodelovanje pri prireditvah tega tedna. Jetika je tako resna in težka ljudska bolezen, da morajo biti problemi njeunega zatiranja stalno na dnevnem redu; vedeti moramo, da je vse, kar v borbi proti tej ljudski kugi storimo, veliko in veliko premalo v razmerju z gospodarsko in socialno škodo, ki jo narodu in državi leto za letom povzroča. Narod, ki z dejanji ne pokaže, da je njegova notranja odporna in ustvarjalna moč zgrajena na živi zavesti skupnih dolžnosti napram skupnim narodnim potrebam, ni narod v kulturnem in etičnem smislu beseda. Jetika predstavlja vsenarodno nevarnost, okoli te osi so visoke nagromadene najtežje naše socialne vprašanja.

K stvarnim kulturnim potrebam in dolžnostim naroda zato spada, ako vsako leto vsaj enkrat skrbnejše, zbranejšee in resnejše svoje misli potopimo v neizmerno socialno gorje, ki ga narodu povzroča jetika. Pohitimo vsaj v dubu v bedne kraje in domove naše domovine z zavestjo, da so nam tudi oni v bedi in trpljenju bratje in sestre po krvi in duši. Na teh pobožnih potih bo marsikdo spoznal, da je bil do danes premaloo človek in da je premaloo ljubil svoj narod, ki je vsem vir življenja.

Protituberkulozni teden se vrši od 2. do 8. maja. Kaj pa bolemo doseči v tem tednu? Narod v njegovih celoti, do zadnjih bornih koč po rebrih, hočemo opozoriti na strahote te bolezni, dati hočemo ljudstvu o bolezni potreben pouk, oživeti smisel za samopomoč tudi v stvarih ljudskega zdravlja in povedati, da je zdravje edino bogastvo. Drug namen pa mora biti, da zbiramo v tem tednu sredstva za uspešno borbo proti jetiki na najširši črti. Jetika denar dobesedno žre in ogromna sredstva so potrebna, da bo to žrelo zasuto. Ponoviti moramo svojo voljo: milijon Slovencev, milijon

dinarjevi! Zato mora biti naša zbirka res vsenarodna, vsesplošna in ne sme biti omejena na par ljudi ali krajev. Tako bodo mogli mali dinarčki ustvariti velik milijon!

Protituberkulozna Zveza sme na moralni in gnotni uspeh Tedna samo takrat računati, ako bodo njena navodila za izvedbo Tedna posvoda naša krepak odziv. Po banovini je raztreseno nebroj protituberkuloznih lig, drugod so ustanovljeni posebni odbori, tako, da bo organizacijska mreža kar najpopolnejša. Treba je samo tole: Zdravniki se morajo zavedati, da so zdravniki ljudstva, kulturna, telovadna in športna društva morajo vedeti, da gre za njih lastno stvar, šole z učitelji in učenci vred morajo živeti z zavestjo, da sodelovanje v protituberkuloznem skrbstvu spada k prvini dolžnostim ljudske zdravstvene prosvete, — razumnišvo vseh poklicev, vsi, prav val moramo s krepkim delom pokazati, da razumemo svojo kulturno dolžnost napram narodu.

Zato vas protituberkulozna Zveza prosil: no pozabimo, da smo narod, ki hoče na vseh straneh kvišku!

Iz raznih krajev

Slovenec v Zagrebu. Zadnja prireditvev Slovkovega prosvetnega društva, ki je bila v nedeljo, dne 18. aprila zvečer, nas je prijetno presenetila. Čeprav nam je društvo že dostikrat pripravilo lepe stvari, vendar kaj takšnega skoraj nismo pričakovali. To je bilo že kot v operi! Posebno je vžgal s svojim kpletom gosp. Rupnik, pa tudi drugi zaslužijo pohvalo. Nekateri igralci so dobili celo šopke nageljnov, kar pri nas ni navada, ploskanju pa ni bilo ne konca ne kraja! Le tako naprej! — Dobro so se odrezale tudi dekleta slovenske »Marijine družbe na svojem Prosvetnem večeru preteklo nedeljo. Dovišeno so zapele »Venček narodniht, in enako lepo odigrale petdejaniko »Ljubezem zmagujec. — Dne 23. aprila se je obe-

sila v Zagrebu 35 letna Terezija Videčnik iz Cadrama, okraj Oplotnica. Zdravnik je dognal, da to ni bila ženska, ampak moški, ki je tako žalostno skončal svojo bridko življenje.

Crni vrh. Vrlega moža, Plestenjakovega očeta, smo pokopali. Bil je znamenita osebnost naše žare. 36 let je bil ključar in mnogo let občinski odbornik. Kot moder in spreten gospodar je svoje posestvo tako dvignil, da je skoro najlepše v župniji. Krasila ga je globoka vernost, ki ga je tudi učila lepo vzgojiti zelo številno družino. V javnem življenju se je vedno boril za krščanska načela. Domoljubov naročnik je bil 40 let. Tudi mnogim verskim listom so bila vedno odprta vrata njegove hiše. Naj bi ta vizira mož našel v župniji dosti posnemovalcev.

Do! pri Ljubljani. V nedeljo, 9. maja, bo v prljazni vasi Podgori slovenska blagoslovitev novega vaškega vodovoda, ki so ga s pomočjo banovine in občine zgradili vaščani. Trud, ki so ga v potu svojega obraza doprinali podjetni vaščani, bo sedaj bogato poplačan. Vas Podgora je dobila dobro pitno vodo in močan vodni pritisk, ki bo dobro služil v primeru požara, za kar so se postavili tudi trije hidranti. Največjo hvaležnost smo pri tem dolžni izreči banški upravi, ki nam je nudila izdatno podporo, in hidro-tehničnemu odseku, ki je dal za omejnjeni vodovod inicijativo. Da pa damo tej podjetnosti tudi javno priznanje, vabimo k blagoslovitvi, ki bo ob 3 popoldne, vse okoličane da si moderno napravo vodovoda ogledajo. Posebno pa še povabimo vse ta vaško veselico, ki je dal za slovensostjo v Podgori združena, na katero se zlasti podgorska dekleta prav pridno in veselo pripravljajo.

Šmartno v Tuhinju. Socialni čut in pravičnost. Pod tem naslovom je hotel povedati Kmetški list št. 15 z dne 14. aprila t. l. kakšna krivica se godi po deželskih občinah. Da pa poročevalec tega članka ne bo še nadalje v zmoti, mu za sedaj odgovorjam sledeče: Pri občinskih volitvah niso zmagali »novi«, kakor jih on imenuje, ampak so to »stari«, že dolgo zatirani in zaničevani volilci, ki so ob zadnjih volitvah zopet prosto zadihali. Res je, da so odselevali prejšnjega tajnika, kar so pa storili zato, ker novemu odboru ni vseeno, kdo opravlja tajniško službo na občini. Novi odbor ve, da je tudi tajnik občine odgovoren za svoje poslovanje. Novi odbor ima v kraju dovolj zmognih ljudi z vsaj nujno predizobrazbo. Ako je imel prejšnji odbor folklo socialnega čuta, naj bi dal svojemu bolehnemu tajniku toliko podpore, da bi mu ne bilo treba hoditi skoro dve uri daleč v občinsko pisarno, ampak bi mogel

»Meniš?« je rekel Ajgel. »Potem bo nevihta na noč. Veter piha s Tur. Gnal bo oblake čez Ledenik sem. Gledati moram, da uberem čimprej pot pod noge.«

»Štrpno!« je pozdravil Senaver.

»Štrpno tudi ti!« je prikamal oglar in odšel.

Med travniki in njivami, na katerih je zorelo drobno in redko rženo klasje, je stopal Ajgel proti prvemu ogradu. Na travniku pred ograjo je vihtel koso Kepeleker. Ajgel je krenil proti kmetu, potegnul županov nož izpod gunja, nastavlil ročaj Kepelekerju na prsi in spregovoril: »Danes čez tri noči, ko luna v ščip dozori! Da umanjkal ne boš! Postavi se ko mož! Ne zadržujte dež, vihar, ne žena, otrok nikar! Voda, ogenj, smrt samo, zadržek naj ti bo!«

Kepeleker je položil roko na nož. »Danes čez tri noči, ko luna v ščip dozori. Čul sem in molčim. Pojdi naprej, večar!«

Ajgel je prikamal in se napotil dalje. V ozkih ulicah, med gostima mejama mu je prišel nasproti starejši Hanecerjev. Ajgel se je ustavil in segel po nož; a je takoj umaknil roko. »Štrpno, Hanecer! Kam tako urno?«

»Na planino. In ti?«

»Za svojim poslom!« je odgovoril Ajgel in šel mimo.

»He, ti!« je zavpil za njim oni. »Ali nisi čul prej ta čas grmljavine?«

»Da, da!«

»Kaj neki je bilo?«

»Nevihtu dobimo!«

Hanecer je pogledal na sinje nebo in se zasmejal.

»Bi rad vedel, odkod?«

Oglar se je spešil naprej. Pri Kaganhartu so bila dvoriščna vrata zaprta. Pozval je Kirngaserja in Berenlohnerja, oba Vinklerjeva, Svajgerja in Valdhaverja. Pri Kinilu in Grinštajnerju je šel mimo. Ko je bil pozval

še Urštalerja, se je povzel čez reber gozdnatega hriba in prišel do polrazpadlega plota. Napošev so visela vrata v bekovih ručah, in gost plevel se je bohotil po dvorišču. Premaknjena, z zevajočimi luknjami posejana slamnata streha je pokrivala vegasto kočo, katere trohneče tramovje je bilo zrahlijano že po vseh skladeh. Kjer je stal nekdanj hlev, je ležal puščoben kup pepela in napol sežganih brun. Poleg zapuščenega vrta je štrlelo iz zemlje pet hrastovih štorov; mlada debela so bila posekana in so ležala suha s polomljenimi vejami. En samec hrast, skoro stoleten, je še stal med štori; njegov vrh se je bil posušil, in veje, dušeče se v zajedavem mahu, so nosile samo še redke šope rjavozelenega listja; drevo je usihalo od globokih rovašev, zasekanih v deblo. Poleg hrasta, privezana še s konopecem za deblo, je ležala mrtva koza, in roj muh je brenčal okoli nje.

Sredi dvorišča je stalo drevo v polnem zelenju, jablana z močnim vejevjem; vendar je viselo samo malo plodov še po njenih vejicah — vihar pretekle noči je bil bral in stresel še nezrela jabolka med plevel. V drevesni senč je sedel stari Gobl, sloneč s hrbtom na deblo, belokosmo brado na prsih, uvele roke v naročju. Ajgel je stopil k njemu in se ga dotaknil z nožem. »Danes čez tri noči, ko luna v ščip dozori! Da umanjkal ne boš! Postavi se ko mož. Ne zadržuj te dež, vihar...« Dalje Ajgel s svojim vabilom ni prišel. Starec je odrinil oglarjevo roko in rekel: »Čul sem in molčim. Pojdi mimo mene, večar! Ne bo me. Danes sem napravil zadnjo pot, in mi je zanjo že žal. Nobene druge ne napravim več.«

»Gobl, Gobl!« je klical oglar z glasom, kakor bi starec spal in ga bi moral zbuditi. »Ali ne čuješ? Veče kliče!«

»Naj kliče!«

»Onečastiš set!«

Temperatura v višini 22 tisoč metrov. Raziskovalci stratosfere (visokega ozračja) ne zamudijo nobene priložnosti za raziskovanje svojega področja. Belgijski prof. Picard jim je dal zagon, ki kar noče odnehati.

Simpanzi in denar. Profesor na Valškem vseučilišču v Ameriki Robert Yerkes, ki že več let delj zanimive poskuse z opicami, poroča, da mu je uspelo simpanzom vzgojiti čut za vrednost denarja. Poskuse je delj z živalmi, med katerimi je štela najmlajša leto dni najstarejša pa 6 let. Navadil jih je vsako stvar, ki so si je zaželele, »plačati«. V ta namen je rabil raznobarvne kovinske znamke. Opice so kmalu vedele, da morajo vreči znamko določene barve v avtomat, če hočejo dobiti določeno stvar. Če so pa hotele znamke same, so morale izvršiti to ali ono delo, n. pr. prenašati tovore in podobno. Tudi pravico do ostavitve kletke so si morale na ta način zaslužiti in če so hotele, so si lahko kupile celo likerja. Zanimivo je, da so delale z velikim veseljem, čim so razumela pomen denarja, in so ka-

lepo v svoji rodni vasi živeti. Dalje pravi člankar, da so »novici« obljubili tri vagona žita, dali pa nič. Da ne bo še naprej v zmoti, mu moram povedati, da je občina razdelila v leteni 134 vagona pšenice, sedaj pa 2 vagona koruze. Tako je občina dala še več kot je obljubila. Rad verjamez dopisniku, da nekaterim odbornikom in občanom ni bilo všeč, da je moral tajnik zapustiti svoje mesto, saj si je ob znanju »svolitvah« pridobil toliko zaslug za nje. Nikar naj pa ne misli, da se zgraža vsa občinala. Le posamezni živijo še proti svojemu prepričanju na napačni poti. Upam, da bom z gornjim pomagal člankarju iz zmoti, ako mu pa še ni kaj znano, mu bom rad povedal. Tudi jaz končam z njegovimi besedami: Po njih delih jih boste spoznali! Spoznali smo jih in — ne bomo nikoli pozabili!

Raka pri Krškem. Mrtvaški zvon neprestano poje. V Vinjemvrhu je umrla Marija Cvelbar. V Zabukovju je zatisnil oči 82 letni starček Martin Pintarič. V prav tako visoki starosti je zapustila svoje mati sedanega podžupana, Elizabeta Lekše iz Dolenje vasi. Vočni mir! — Vsi led neprestanega deževja se je v »Smolinici« utrgal ogromen plaz zemlje in zapri pot potoku Smolinška, da je tako nastalo pravcato jezero. Voda je menda visoka nad 10 metrov ter še vedno doteka, pa še ni dosegla vrha plazu. Umevno, ima novo jezero dovolj obiskovalcev.

Škofja Loka. V lanskem protituberkuloznem tednu se je ustanovila krajevna protituberkulozna liga v Škofji Loki; letošnji protituberkulozni teden bo pa že liga sama organizirala ves škofjeljski okraj. V Gorenji vasi se bo v tem tednu napravil nov šten organizirane borbe proti jetiki, to je: dobili bomo ligo za Poljanski dolino. Prihodnje leto naj se opogumijo še v Zeleznikih! Nato, ali pa kar vzporedno, se dispanser! Geslo letošnjega tedna je: »Samo ves narod se more uspešno boriti proti jetiki.« Vzбудiti moramo še več smisla za organizirano protituberkulozno gibanje in pridno zbirati materialna sredstva. Kdor več ima, naj več žrtvuje! Nasi kmetje, vsaj v škofjeljski okolici, pridno vsopajo v ligo in potem tudi sodelujejo, ne ostanejo samo člani na papirju. Ves teden naj bo povečan protituberkulozno gibanju! Po šolah bodo predavanja; prodajali se bodo dinarski listki, protijetična literatura, tablice z napisom »Ne pljuvajte na tla« in še kaj. V Škofji Loki, Zeleznikih in Gorenji vasi (ustanovitev lige) bodo večje prireditve. V drugih krajih bodo predvsem občine povabljene, da sodelujejo, zlasti pri nabiranju sredstev. Vsak naj daruje vsaj 1 dinar za dispanserški sklad! Kdor še

ni član kake lige, naj v tem tednu postane; čim več bosta ligi imeli članov, preje bomo mogli ustanoviti zaželjeni dispanser!

Bloke. Poleg agilnega prosvetnega društva imamo na Blokah še eno društvo. V tem društvu sta dva oddelka. Prvi ima nalogo, da pošilja svojega najpogumnejšega člana občinski sejam. Ne vemo ali za to, da kontrolira občinski odbor, ali za to, da prakticira za prevzem občinskih poslov v daljši bodočnosti. Drugi oddelk ima nalogo, da proti občinskim sklepom pobira podpise in pri tem grozi, da bo še tekla kri. Nadebudnim sinčkom bo sedanji občinski odbor še preskrbel, da bodo še lahko zbirali podpise, ki bodo seveda brez pomena. Može Bločeljen! Ne nasadajti vendar ljudem, katerih barvo poznate. Kadarkoli ste se kaj podpisali in tem ljudem, ste sami sebi praznil žep. Spomnite se le na pobiranje podpisov zoper gradnjo nove kaplanije, katero bi nam bil zgradil g. Usenik. Prvič bi bila za polovico cenejša, drugič so bili pa tudi časi taki, da bi jo bili mimogrede plačali. Zakaj ni pobiral nobeden podpisov zoper gradnjo sedanje kaplanije, zaradi katere je farna občina obložena za 235.000 dinarjev? Zakaj niste pobirali podpisov, ko so odpuštili iz službe velezaslužnega in prvovrstnega strokovnjaka v mlekarstvu in strarsstvu g. Böhma? To ve že vsak vrabec na Blokah. — Nadebudnim sinčkom zelenjaško-batinaškega pokreta pa občinski odborniki povemo tole: Preizkušeni smo v politiki, v gospodarstvu in tudi na bojnih poljanah in se

vaših groženj, da bo tekla kri, nič ne bojmo. — Odločno in složno bomo nastopili pri vsaki občinski seji! Odločnost je nam v čast in ponos. Pri vsakem pobiranju podpisov gre le za osebnost, ne za splošne koristi. Nadebudne sinčke in njihove očete pa vprašamo, da nam ob priliki povedo, kaj je pod vladjo njihove barve občina dobila? Sedanji občinski odbor skupno z organizacijo IRZ je od banovine dobil sledeče: 15.000 Din za občinske ceste, nadaljevanje gradnje ceste Cajnjarje—Ravnik brez občinskega prispevka (najmanjši letni prispevek 25.000 Din), 40.000 Din za regulacijo Bloščice, 9000 Din najnovejša podpora, nočeto osebnih podpor itd. — Kje so samo besede, kje pa dejanja, vidi že vsak slepec. — Odbornik.

St. Jernej na Dolenskem. V nedeljo, 18. aprila je St. Jernejska fara nadela plašč veselja. Ta dan je sprejel svojega novega župnika, g. Josipa Anžiča. Prišli so se zbirati kolesarji, konjenici in vozovi, da pobite novemu župniku naproti. Tudi oba občinska odbora sta pobitela na vozovih na mejo fare. Na meji fare ga je prvi pozdravil župan občine St. Jernej, nato župan občine Orehovica, ter zastopnik kolesarjev in konjenice. Nato so ga v slavnostnem sprevedu spremili do St. Jerneja. Pred St. Jernejem so ga pričakovali šolska mladina, Marijine družbe, tretji red, Prosvetno društvo, gasilske čete cele fare, ter več tisočglava množica faranov. V imenu šolske mladine ga je pozdravila mala deklica ter mu izročila

NOVI GROBOVI

d Strašna smrt nima več moči nad njima, ki le Bogu živi. V Struževem pri Kranju je umrla Josipina Kalan roj. Dežman, soproga nadučitelja v p. — V Planini pri Sevnici se je preselila v večnost soproga posestnika in gostilničarja Amalija Trefnar. — V Limbušu pri Mariboru je dozpela Jera Bankman roj. Tominc. — V Ormožu so djali v grob Ano Petrovar, vdovo po odvtniku. — V Zg. Tuhinju so pokopali soprogo primarja Terezijo dr. Hribarjevo. — V Gradcu je umrl 74 letni industrijalec Josip Premroz. — Pri Dev. Mar. v Polju je odšel k Gospodu po večno plačilo tamošnji

župnik g. Janez Müller. — V Slovenjgradcu je zapustila solzno dolino Helena Vaupot roj. Gallant. — V Mariboru so pokopali učitelja Vladimira Fabianija. — V Brežicah je umrl zasebnik Anton Klavžer. — Zaspal je v Gospodu g. Janko Mevželj, župnik na Krki. — V Tacnu je umrl od kapi zadet Josip Novak. — V Podnartu je zapustila solzno dolino trgovka Ivana Šolar roj. Benek. — V Prevaljah je zapel mrtvaški zvon 72 letnemu Francu Stoparju. — V Kandiji pri Novem mestu je odšla v večnost Marija Zurec roj. Petsche. — V Ljubljani so umrli: Silva Krisperjeva roj. Erbežnik, soproga trgovca Terezija Kolar, odvetniški kandidat dr. Karel Mikuš in stavbni polir Jože Novak. Naj počivajo v miru!

zale celo nagljenje, da bi delale preko zahtevane mere, samo da bi zaslužile še več. V ostalem pa so se izkazale kot velike razpisnice. Po navadi so potrošile vso zalogo prisluženih znamk naenkrat, ko so prišle v položaj, da kaj izdajo. Posebno razpisne so se izkazale samice. Cim so zaprli avtomate, so preostale znamke, tako rekoč svoje prihranke, oddale pazniku, do katerega so imele zaupanje. Same med seboj pa si niso zaupale, in to po pravici, kajti kradle so znamke druga drugi, kolikor so mogle. Zejo zanimivo je tudi to, da so nekateri šimpanzi pri drugih »denar« prosjčali ali pa si ga izposojevali in ga potem tudi vračali.

Dravnik zblaznel med operacijo. V Nimburku na Češkem je okrajni zdravnik dr. Vymlatil, ki bi moral operirati neko delavko, bolnico tako razrezal, da je kmalu po operaciji umrla. Ko so po zneje točno pregledali njeno truplo, so ugotovili, da je moral zdravnik izvršiti »operacijo« samo v blaznosti. To so tudi naknadno ugotovili, ko so dr. Vymlatila pregledali v bolnišnici ter ga oddali v blaznico.

»Onečastim?« Starec se je nasmehnil s svojimi suhimi ustnicami. »Tudi tako sem brez nje!« S svojo drhtečo roko je izpulil bilko in si jo položil na glavo. Nejevoljen se je obrnil Ajgel; a že po nekaj korakih se je zopet vrnil. »Gobl, gre za blagor in gorje nas vseh!«

Počasi je dvignil starec oči. »Kaj govoriš o blagru? Reci: gorje! Ta beseda je za vse in gorje pride, ko hoče samo. Čemu svetovati, ko ne more nihče prekreniti?« Pobrjal je črveno jabolko iz plevela in ga ponudil oglarju: »Vzemil in si ga speči na zbornem ognjalu! Tako vsaj ne boš zastoj kuril!«

Ajgel je vzel jabolko; obrnil ga je med prsti, ga zopet izpustil in molče odšel.

Rudlib s ključačo v roki in Senaver, noseč obloženo krošnjo sta se spuščala skozi gozd proti Ahi. Fant je postal: »Oče, dovolite mi vendar, naj nesem krošnjo jaz!« Senaver je odkimal in šla sta dalje. Ko sta dospela do Ahe, se je pot razcepila. »In zdaj pojdi, Liblil in strpnol!«

»Naj grem vendar z vami tja k Lokijevemu kammul!«

»Ne grem tja ven!«

Fant je začudeno pogledal. »Kam pa sicer? Saj ste namenili krošnjo za samostance!«

»Ne sprašuj. Ne smeš nič vedeti!« Senaver je prijel fanta za roko. »In ostani na pianini, dokler te ne pokličem domov! In obljubi mi, ne delaj ničesar proti Vacemanovi volji in besedi, žal besede ne spregovori proti tem tu gori, ne hodi po prepovedanem svetu in nikar naj ti ne šine v glavo, da bi se le dotaknil divjadi!« Rudlib je temno zardel; spomnil se je na medvedjo jama, ki jo je bil izkopal pod steno na Reglat. »Obljubi mi, fant!« Rudlib je prikal. »Drži besedi! in nič žalega ti ne morejo storiti. Če bi se pa vendarle naklju-

čilo, da bi te hotel kateri prijeti...« županove oči so se zasvetile in njegov šepetajoči glas je drhtel, »potem sezi po nož in suni! Potem je tako vseeno!«

»Oče!« je jeknil fant. Toda Senaver ga je odrinil proti brvi. »Pojdi zdaj, Liblil in strpnol!«

Rudlib je pozabil odzdraviti. Brez besede je strmel v blede očetov obraz, se oklevaje okrenil in prešel brv. Senaver je gledal za svojim sinom, in ko ga je videl onstran Ahe izginiti med drevjem, si je pritisnil pesti na prsi in se globoko oddahnil. Počasnih korakov je šel po gozdni stezi in bil kmalu na jezdnji poti, ki je vodila na Vacemanov dom. Na Falkenštajnu je bil most spuščten in vrata odprta. Nasproti mu je prišel hlapec s čudečim se pogledom.

»Prinesel sem krošnjo robe,« je rekel Senaver in postavil svoj tovor na tla. »Ali je gospod doma?«

»Ne, župant!«

Senaver se je oddahnil. »Vzemi krošnjo in jo razložil in ko pride gospod Vace domov, mu povej: da sem se premislil in naj gospod ukrene z robo, kakor želi sam!«

Hlapec je odnesel krošnjo v hišo, in pred vrati je sedel Senaver na kamen ob poti, da bi počakal na prazno nosilo. V pasjaku so zalajali psi, ki so zavohali tujca; njihov lajež je mnogoglasno odmeval od bližnjih sten.

Čez drevesne vrhove, nižajoč se niz strmino, je pogledal Senaver dol proti jezerskemu pristaniku. Tam zdolaj se je na pesku svetila dolga bela proga. Bila je kos baš nankanega platna, ki je ležalo na soncu, da bi se obelilo.

V vsako hišo »Domoljuba!«

Bopek belih nagelnov, nato pa zastopniki vseh ostalih društev in korporacij, nakar se je razvil slavnostni spredov v farno cerkev. Po St. Jerneju so delali špalir gasilске čete, konjenice in kolesarji, v cerkvi pa je cerkveni pevski zbor zapel pozdravno pesem. Novi župnik je opravil popolnansko pobožnost in podelil faranom svojo prvi blagoslov. Novemu župniku in dekanu kličemo: Dobro došli! Bog vas naj obrani mnogo let čilega in zdravega, da se bomo pod vašim vodstvom mogli dvigniti na duševnem, prosvetnem in gospodarskem polju.

Kostanjevica. Hude preglavice dela letošnje vreme našemu kmetu. Ni dneva brez dežja. Delo na polju in v vinogradih močno zastaja. — Naša farna cerkev je dobila nove svetilnike, ki pa ne stojijo v cerkvi, ampak pred njo med nedeljsko službo božjo. Bomo prosili našega župnika, naj ustanovi za te svetilnike »bratovščino jeruzalemskega oslca«. Ta »bratovščina« je menda ponekod že ustanovljena v spomin na listega oslička, ki je na prvo evetno nedeljo prinesel Odrašenika do templja v Jeruzalemu, pa je edini ostal privezan pred vrati, dočim so množice šle v tempelj moliti. — Pa še zaradi naših razdrapanih potov moramo malo potrundati. Kar proti sredini zemlje leze, kdor hoči ali celo vozi po njih. Skrajni čas je, da se za naša polja zares zavzamemo. To je naša skupna zadeva, zato jo dajmo v zastopnosti zgrabititi na pravem koncu, pa bomo zadovoljni vsi.

Ribnica. Pretekli teden je bivši narodni poslanec gosp. Skulj v Belgradu posredoval za naš okraj. Pri merodajnih činiteljih je posredoval za zgraditev vodovoda Sadržica — Ribnica — Dolenjska vsa, kjer je tudi predložil ves načrt, izvršen v higijskem zavodu v Ljubljani. Minister gosp. dr. Koželj je pristal in določil se je prvi znesek in upanje je, da se še letos prične z delom. Istotako se je obravnavala graditev vodovoda Rob — Dobropolje — Zvirče, da se prične graditi suhokrajinski vodovod tudi od te strani. Za vasi na Gori pri Sadržici se je dosegla predlagana vsota za oskrbo s vodo. Pri ministru za trgovino se je poudarjala potreba novega trga za izdelke lesne domače industrije in sicer v Nemčiji in Madjarski, kar bo ministru poskušalo doseči v novih trgovinskih pogodbah. Velikega pomena bo za ribenški in velikolaški okraj, če se to doseže, ker Jugoslavija in Avstrija sta že prenamajni. Poudarjala se je potreba, imenovati v komisijo za ureditev prometa med Jugoslavijo in Italijo, slovenske strokovnjake.

nakar je zunanji minister tudi pristal. Gosp. Skulj je bil sprejet tudi pri predsedniku vlade, kjer je med drugimi poudarjal potrebo pomoči našim posojilnicam, da so omogoči isplavanje vlog, kar bi še najbolj zadovoljilo ljudi. Upajamo, da se bo za okraj dosegel spet kaj pomoči, saj slovenska ministra gosp. dr. Korčec in gosp. dr. Kraj budno in z vso skrbjo čuvata nad vsako priliko, da se izkoristi za naš slovenski narod.

Ivanje selo pri Raketu. Smrt nam pobira mlade in krepke može. Za Cvirgelnoo, ki smo ga pokopali lani, sino pretekli četrtek spremenili v grob zopet mladega gospodarja, komaj 47 let starega Ivana Urbasa, vulgo Mihovca. Kdo bi si mislil, da bo ta orjak, ki je pred par meseci moral v bolnišnico, tako hitro podlegel. Zdravniki so konstatirali raka v želodcu in ga poslali domov. Krčevito se je mož branil proti tej zavrtni bolezni, a slednjič je podlegel. Pokojni zapušta mlado vdovo in šest nečrnatih otročev, od katerih je najmlajša deklica stara komaj šest let. Ganljiv je bil pogreb v četrtek, ko se je vsa vas zgrnila okoli krčega dobrega moža in očeta, za katerim so otroci tako bridko plakali. Težak je križ, ki ga je božja Previdnost naložila tej verni družini, a dobra verua mati ga bo vdano nosila in svoje otroke v strahu božjem vzgajala. Naj Vsemogočni tolaži to družino!

Vel. Podlaha. Prejeli smo dopis, da je bilo naše poročilo o fantovskem pretepu, ki smo ga posneli po drugih listih, netočno. Umrjeni fant se piše Jože Pirc, ne pa Primo, kot je bilo poročano. Bilo pa je tako: Pet rekrutov je prepevalo po poti proti domu. V hosti blizu vasi jih je brez vsakega vzroka napadla groča drugih fantov s toli. Rajni Jože je bil sicer miren fant in je bil kolarski pomočnik na Dol. Teški vodi.

Koparj in Račva. V nedeljo, 9. maja popoldne po imarnicah bo v prosvetnem društvu predaval g. L. Ruplej o travništvu. Vabimo k obilni udeležbi!

Iz naših društev

Ig. V nedeljo, 2. maja ob 3 pop. priredi lantovski odevski in deklaški krožek Prosvetnega društva na Igu izvodno sporno akademijo. To bo priraditev, katerih si naše ljudstvo želi zopet po dolgih letih. Že sedaj vlada za akademijo med našimi ljudmi sredno zanimanje. Ker bo prostora pri akademiji v dvorani manj kot pri igrah, zato naj vsak pride pravočasno, takoj po litanijah, v dvorano Akademija bo samo enkrat in se ne ponovi. Vstopnice ista kot pri igrah.

Ureje. Množno povedati, da tudi naše Prosvetno društvo želi in se giblje, četudi šele nekaj mesecev deluje, lahko že pravo lepo knjižnico, ki jo člani pridno nabirajo, v italijani pa so članom na razpolago naši časopisi. Imeli smo že troje prav dobro obiskanih predavanj, za mesec maj pa dekleta nekaj pripravljajo, pa danes še ne povemo kaj. Društveni odbor ne se pridno shaja k sejam, da ukrene vse kar je potrebno. Nekateri gospodarji nas še zmerom malo postrani gledajo čes, da Prosvetno društvo ni potrebno. Starši, pustite, da vaši sinovi in hčere zalahajo v društvo. Mi jih ne bomo navajali k slabemu, ampak k lepemu čednostnemu življenju. Mi hočemo, da mladina zahaja v pošeno družbo, kar bo njej v srečo in vam starišem v veselje. Zlasti fantje vabimo v naš krog. Fant mora imeti kako družbo; če ne bo našel dobre, bo pa zahajal v slabo. Námamo sicer svojega doma, vendar je naša društvena soba prav prijetna, kjer se prav dobro razvedrmo in povemo, kaj nas teži, zato vsi, kar vas je pošteni fantov in deklet, v naše društvo.

Vraško. Lepo akademijo z govorom, deklaracijami, pevskimi in telovadnimi točkami bo priredil lantovski odevski in deklaški krožek Prosvetnega društva prihodajo nedeljo, dne 2. maja, ob 15 v gasilskem domu v Prekopi. Ves spored je zelo skrbno sestavljen in dobro pripravljen. Zato bo brez dvoma vsem ugajal. Ker je to prvi večji nastop naših fantov, vlada povsod zanj veliko zanimanje. Naj nihče ne zamudi lepe prilike in si ogleda to zanimivo prireditev, ki je prva te vrste po dolgem času. Vabimo tudi sosednje župnije! Pridite!

Horjul. V nedeljo, 18. apr., je zapustila Horjul g. Meriak Valentina, ki je blizu 11 let poučevala na naši šoli. Ošla je v Belgrad v prosvetno ministristvo. Vemo, da pomeni premostitev zanje priznanje njenih izrednih sposobnosti in delavnosti ter

W Hauff — I O.

Pravljice

Ko sta njegova brata polagoma doraščala, je potekalo življenje Kuna še bolj žalostno kot poprej; imela sta srečo, da nista pri prvem sprehodu padla s konja in hudo vrezala s Strmolom jih je imel zato za prav pametna in sposobna mladiča, le njima je izkazoval svojo jubezen, jездil vsak dan z njima iz gradu in ju učil vsega, kar je sam znal. Seveda se pri njem nista naučila mnogo dobrega; brati in pisati sam ni znal in oba njegova izvrstna sinova naj bi tudi s tem ne tratala časa, zato pa sta znala še v svojem desetem letu prav tako strašno kleti kot njun oče, z vsakomer sta se prepirala, med seboj sta se razumela kot pes in mačka, in le kadar sta hotela proti Kunu izvršiti kako lopovstvo, sta se zedila in spoprijateljila.

Njuni materi to ni delalo dosti preglavic, zakaj bila je mnenja, da je zdravo in utrjuje moč, če sta se mladiča raval. Staremu grofu pa je to nekega dne povedal neki sluga; odgovoril je sicer: »Ze vem, neumnost!« vendar je sklenil, da bo za naprej poskrbel, da se mu ne bodo sinovi med seboj pobili. Kajti grožnja Poljančevke, ki jo je v svojem srcu imel za pravo čarovnico: »No, saj se bo videlo, koliko vaše dediščine je dirjača vredno — mu je bila vedno v mislih. Ko je nekega dne v okolici svojega gradu lovil, sta zbudili njegovo pozornost dve gori, ki sta bili zaradi svoje oblike kot ustvarjeni, da se postavita gradova nauji, in takoj je tudi sklenil, da bo tam zidal. Na eni gori je zgradil grad Kljukovec, ki ga je imenoval po manjšem obeh dvočkov, ki je bil zaradi vsakovrstnih lopovčin že davno dobil od njega ime »naviti kljukeec; drugi grad, ki ga je zidal, je hotel sprva

imenovati Dirjak, da bi zasmehoval čarovnico, ker ni smatrala njegove dediščine niti dirjača vredne, pa se je zadovoljil z imenom Jelenjak in tako se imenujeta obe gori še danes; kdor potuje po Albi si ju lahko ogleda.

Hudo vreme s Strmolom je sprva nameravalo zapustiti v oporoki najstarejšemu sinu Strmol, navitemu kljukcu Kljukovec in drugemu Jelenjak; toda njegova žena ni prej mirovala, dokler ni tega spremenil: »Neumni Kuno«, tako je imenovala ubogega dečka, ker ni bil tako divji in razposajen kakor njena sinova, »neumni Kuno je itak zadosti bogat po tem, kar je podedoval po materi, in zdaj naj dobi tudi še lepi, bogati Strmol? In moja sinova naj ničesar ne dobita kakor vsak svoj grad, h kateremu ne pripada nič drugega kot gozd?«

Zastorji ji je grof dopovedoval, da bi ne bilo prav, če bi oropal Kuna pravice prvorojenca. Jokala in amerjala je tako dolgo, dokler ni hudo vreme, ki se sicer ni nikomur vdalo, zaradi ljubega miru popustilo in v testamentu zapisalo navitemu kljukcu Kljukovec. Voiku, večjemu izmed dvočkov, Strmol in Kunu Jelenjak z mestecem Balingenom. Kmalu potem, ko je bil tako odločil, je hudo zbolel. Zdravniku, ki mu je dejal, da bo moral umreti, je rekel: »Ze vem!« in grajskemu kaplanu, ki ga je opominjal, naj se z Bogom spravi, je odgovoril: »Neumnost!« Klet je in divjal naprej in umrl, kakor je živel, surovo in kot velik grešnik.

Toda njegovo truplo še ni bilo pokopano, ko je že prišla gospa grofica s testamentom in dejala Kunu, svojemu pastorku, zasmehljivo, naj pokaže zdaj svojo učenost in sam bere, kaj stoji v oporoki, da nima narmreč na Strmolu ničesar več opraviti, in se veselila s

RAZNO

Z bičem naj bi mu jih nasekal. Zelo obžalujem, da vas ne smem kaznovati z bičanjem, je rekel sodnik v londonski okolici (kraj Highgate) obtožencu. Ta, 18 letni mladenič John Robert Domainy, se je moral zagovarjati zaradi trpinčenja psa. — To, kar ste storili, — je nadaljeval sodnik — je prvi umor. Domainy je »za zabavo« obesil na drevesu svojega hišnega psa. Neki slučajni izletnik je takoj prerezal konopec, ko je zagledal obesanega psa. Zival je še hropela, s kmalu poginila. — Obsojenjate za trpinčenje živali na en mesec zaporu. — je razglasil sodnik. »Ponavljam zopet, da bi usmrtili vam zapisal primeren število udarcev z bičem. A na žalost ne vedboje kazenski zakon nobene zadavne določbe.«

Pri trgovcu s slikami. »Kakšno sliko želite?« — »Ne vem. Rad bi nekaj za poročno darilo.« — »Torej kupite tole, ki se imenuje »Pred nevihto.«

Pretnostne ževitke velomesta. Dunajsko prosvetno društvo je nedavno priobilo zanimivo statistiko svojega dela v minulem le-

IZ ŽIVLJENJA KMEČKIH ZVEZ

Kako je drugod

Stanovska in strok. izobrazba v okrilju belgijske kmečke zveze.

Takoj ko flamski deček oz. deklica zapusti ljudsko šolo, je že poskrbljeno, da nista sama sebi prepuščena. Kmečka zveza ima organiziranih celo vrsto večernih šol za mladeniče in posebej za dekleta. Te šole vodijo ljudskošolski učitelji, ki jih v posebnih tečajih temeljito strokovno pripravijo za poučevanje. Pouk na večernih šolah traja dve zimi po pet mesecev (100 ur) in obsega poleg čisto strokovne izobrazbe tudi dviganje stanovske zavesti in ponosa ter ljubezen do kmečke domačije in zemlje. Strogo strokovne predmete poučujejo predvsem številni strokovnjaki, ki jih ima kmečka zveza v svoji centrali, ostalo pa učiteljstvo, ki je tam vzgojeno v kmečkem duhu in se tudi po svetovnem nazoru čuti s kmečkim ljudstvom eno. Tudi pri 90% učiteljstva v vseh ozirih tesno povezanega s miselnostjo in čustvovanjem kmečkega človeka in je z ozirom na to pač mogoče, da se je kmečka zveza mogla nasloniti uprav na učiteljstvo pri svojem izobraževalnem delu.

Pouk na večernih šolah se vrši v večernih urah dvakrat na teden in je dostopen vsej kmečki mladini, pa naj si je že vključena v kmečki zvezni ali ne. Ravno šola jim daje pobudo, da z zanimanjem prično zasledovati razna stanovska in strokovna vprašanja in jih tako uvaja v delo, ki naj ga razvijajo pozneje v okviru svoje stanovske organizacije. Ko pride fant ali deklica iz te večerne šole, ima dovolj stanovske zavednosti in strokovnega znanja, da se more iz izbornoro urejevanega stanovskega in strokovnega časopisa kmečke zveze sama dalje izobrazovati in napredovati. Pripomniti je treba, da te večerne šole niso državna ustanova, pač pa jih kmetijsko ministrstvo podpira in njihovo delo nadzira.

Belgijskim večernim šolam podobna institucija so naše kmečke nadaljevalne šole, ki pa nimajo v kmečkem ljudstvu prave zaslobove, ker nimajo v ozadiju krepke stanovske organizacije, ki bi lahko imela odločujoč vpliv nanje in bi vsled tega tudi z zanimanjem skrbelo za dober obisk. Naše kmečke nadaljevalne šole tudi zato ne pomenijo toliko, ko-

likor bi morale, ker je prepad med učiteljstvom in kmečkim ljudstvom prevelik, da bi se kmetje navduševali za to prostovoljno šolstvo. Treba bo spremeniti vzgojo učiteljstva, ki se mora približati kmečkemu čustvovanju in spoštovati vekovite svetinje kmečkega stanu. Če v Belgiji ravno večerne šole toliko storijo za dvig širokih kmečkih množic, je iskati vzroka v pravilno usmerjenem in vzgojnem učiteljstvu, ki mu kmetje zaupajo.

Višje strokovne kmetijske šole od nižje kmetijske šole do fakultete so v državni upravi, vendar ima kmečka zveza velik vpliv na duh, ki vlada v njih in je v stalnih stikih z vodstvi vseh teh šol.

Za čisto strokovno izobrazbo kmečkega ljudstva vseh starosti skrbi kmečka zveza poleg tiska, ki sem ga že omenil, še z množico strokovnih predavanj in tečajev po vseh krajih, kjer obstajajo krajevne organizacije. Pri centrali v Leuvenu imajo poseben odsek, ki ga imenujejo tehnična služba in mu je skrbeti samo za dvig gospodarstva s strokovnega (tehniškega) vidika. Ta odsek ima štiri pododseke:

1. za kmetijske zgradbe,
2. za elektrifikacijo,
3. za kmetijske stroje,
4. za osuševanje in izboljševanje zemlje.

Nastavljenih je povsod zadostno število strokovnjakov, ki izdelujejo načrte, dajejo navodila in uravnavajo delo v pogledu tehniškega izboljšanja kmečkih gospodarstev. Ti strokovnjaki so mnogo zunaj, kmečkim gospodarjem tako rekoč vedno na domu pri roki, da mu svetujejo in pomagajo. Poleg tega veliko predavajo in poučujejo na raznih nalašč v ta namen prirejenih tečajih.

Kako je pri nas

Pismo štajerskih kmetov.

Krajevna kmečka zveza v Ormožu vabi vse kmečke ljudi na svoj prvi redni letni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 2. maja po rani maši, v dvorani Kletarskega društva v Ormožu.

Tovariši! Kmečka zveza je naša stanovska organizacija, ki je zastopnica vsega kmečkega ljudstva; je pa tudi učiteljica in vzgojiteljica novih mladih sil, ki naj, ko bodo drugi pod težo dela

in jo je našel že pripravljeno, da stopi v nosilnico z zavojem stekleničič in lončkov in kapljic in drugim orodjem poleg svoje palčice.

Zgodilo pa se ni tako, kakor je gospa grofica s Strmola v svoji hudobnosti napovedovala. V vsej okolici ga ni bilo, ki bi se bil čudil vitezu Kunu. Lepo in hvalevredno se je zdelo ljudem, da je hotel stari Poljančevki njene zadnje dneve osladiti, častili so ga kot pobožnega gospoda, ker je vzel na grad očeta Jožefa. Edini, ki so se nanj jezili in ga grdili, sta bila njegova brata in grofica. A bilo je le v njihovo škodo, zakaj ljudje so se splošno spotikali na tako nenaravnih bratih in povračali njihovo hudobnost s tem, da so si pripovedovali, da žive s svojo materjo slabo in v vednem prepiru in se med seboj žalijo, kolikor morejo. Grof Kuno s Strmola-Jelenjaka je večkrat poskušal, da bi se spravil s svojima bratoma; kajti bilo mu je nezgodno, da se nista nikoli oglasila na gradu, kadar sta jezila mimo, in da sta ga mrzleje pozdravila kot kakega tujca, če sta ga srečala na polju ali v gozdu. Toda njegovi poskusi so se izjalovili in razen tega sta ga še zasmehovala. Nekega dne se domisli še nekega sredstva, kako bi si morda pridobil njuni srci, zakaj poznal je njuno lakomnost in sebičnost. Skoraj v sredi med tistimi tremi gradovi se je nahajal ribnik, vendar tako, da je spadal še h Kunovemu ozemlju. V tem ribniku pa so bile najboljše ščuke in krapci vse okolice in oba brata, ki sta rada ribarila, sta se nemalo jezila, da je bil oče pozabil prepisati ribnik njima. Bila sta preponosna, da bi tam brez bratove vednosti ribarila, a vendar mu nista marala privoščiti dobre besede, da bi jima dal dovoljenje. Kuno pa je vedel do bode ribnik brata v oči, pa ju je nekega dne povabil, da bi se tam sešla z njim.

kaplan. Vzamem ga k sebi, je moj stari učitelj in tako sva se dogovorila, ko sem zapustil Strmol. Vzamem s seboj pa tudi stari Poljančevko spod gore. Moj Bog, tako stara je sedaj in mi je nekoč rešila življenje, ko sem prvič jezdit iz gradu z rajnim očetom; saj imam dosti sob na Jelenjaku in tam naj umrje. Tako je rekel in šel čez dvorišče, da poišče očeta grajskega kaplana.

Gospodič Volk si je grizel ustnice od srda, gospa grofica je bila vsa zelena od jeze in naviti kijukee se je glasno krohotal. »Kaj mi daste za mojega konja, ki ga dobim od njega v dar?« je dejal; »brat Volk, daj mi zanj svoj oklep, ki ti ga je dal. Ha, ha, ha, patra in stari čarovnico vzame k sebi? To je lep par, se bo lahko dopoldne učil pri kaplanu grško in popoldne ga bo učila čarati Poljančevka. Kake traparije vendar uganja neumni Kuno!«

»To je navaden prostak odvrne gospa grofica, sin ni prav, da se smeješ, kijukee; to je sramota za vso rodbino; saj se mora človek sramovati, če bo vsa okolica govorila, da je strmolški grof odpeljal s seboj stari čarovnico, Poljančevko, v krasni nosilnici in z mulami in da sedaj pri njem stanuje. To ima od svoje matere, ta se je tudi vedno pajdašila z bolniki in ničvredno sodrgo.«

»Da, č pristavi naviti kijukee, očče bi še v grobnici rekel: Ze vem, neumnost!«

»Resnično, tu prihaja s starim možem in se niti ne sramuje, da ga vodi sam pod pazduho, ogorčeno vzklikne gospa grofica; »pojdit, ne maram ga več srečati.«

Odstranili so se in Kuno je spremljal svojega starega učitelja do mostu in mu sam pomagal v nosilnico. Pod goro pa se je ustavljal pred kočjo stare Poljančevke

HHRANILNICA DRAVSKE BANOVINE
CELJE — LJUBLJANA — MARIBOR

OBRETNINA MERA ZA VLOGE ZNASJA

DO **5%**

ZA VLOGE IN OBRETI JAMCI DRAVSKA BANOVINA Z VSEM SVOJIM PREMOŽE. NJEM IN VSO SVOJO DAVČNO MOČJO

omagali, usposobljeni nadaljevati stoletno borbo za pravico, za katere so se borili in umirali naši predniki in katerih veliko delo nadaljevati je naša dolžnost vse dalje, dokler ne bomo enako z drugimi upoštevani ne samo pri delitvi dolžnosti, ampak tudi pri delitvi materialnih in kulturnih dobrin, kakor nam to po človeških in božjih pravicah pripada in kakor nam pripada kot najštevilnejšemu stanu, ki drži in daje narodu vedno novih moči in življenja ter ustvarja njegovo blagostanje.

Kmečka zveza hoče združiti vse kmečke ljudi, gospodarje, gospodinje, fante in dekleta v eno strnjeno armado zavednih kmečkih ljudi, ki vedo kaj hočejo, ki bodo pod enotnim vodstvom, katerega si sami izberejo, odločno zastavili vse svoje sile, za skupno složno in nesebično delo. To je edina prava pot k našemu velikemu cilju, katerega moramo doseči in dosegli ga bomo, ker ga doseči hočemo.

Velike so naše naloge in mnogo požrtvovalnega in nesebičnega dela bo še treba storiti in veliko žrtev doprinesiti. Toda tudi na to smo pripravljene, pripravljene smo iti preko vseh nasprotovanj, ki bi hotele motiti, ker vemo, da je naše delo pošteno, da je to delo za pravico, delo za človeka vredno življenje, ki ga s svojim težkim delom zaslužimo.

Ne moti nas to, če nekateri znašič stojijo ob strani, ker še pač niso dozoreli času, ker nerazumejo najnujnih zahtev naše dobe. Odklanjamo pa cinčarje, sebičneže in take, ki samo čakajo, da bi se

tudi v mestu Nitriberg; to število saly je ostalo do današnje dobe v rabi.

Kateri zna bolje? Joza: »Poznam moža, ki ima tako tenek čut za vreme, da na minuto pove, kdaj bo deževalo.« — Honza: »To ni nič. Jaz sem pa poznal moža, ki je znal tako opoznašati petelinovo glas, da je sonce vzšlo.«

Kaj zasluži Hitler? Hitler menda kot kancler ne sprejema nobene plače, ker jo je namenil brezposelnim, vojnim invalidom in veteranom svoje stranke. Glavni vir njegovih dohodkov pa je njegova knjiga »Mein Kampf«, ki jo mora imeti vsak Nemec v rajhu. Dohodki od tega dela znašajo po cenitvi nekega nemškega lista več milijonov mark. Hkrati gre Hitlerju po Hindenburgovi smrti plača državnega predsednika, ki znaša letno 100.000 mark in 300.000 mark za razne svečane nastope.

Alaska ima s svojimi salivi toliko obrežja, da bi se vse raztegnilo po dolgem, bi prekašalo dolžino vsega obrežja Združenih držav.

Mesto Damask v Siriji je najstarejše mesto na svetu.

Jim »dobro« samo naklonilo, ne da bi bilo treba za to kaj žrtvovati in le trohico doprinesei za idolo skupnosti. Taki bi le ovirali požrtovalno in mesečno delo onih tisočev skritih neplačanih borcev, ki dajejo za skupnost vse svoje sile in ki so razrodeni po vsej naši slovenski zemlji ter bodo urenilili in dovršili veliko delo in oporoko borcev za »staro pravdco, ki še ni končana.

K temu sodelovanju ste povabljeni val resno in dobro misleči ter dobro boteči kmečki ljudje, da bomo tako vsak po svojih močeh doprinesli vsak svoj delež k našemu vetajenju, kar je tudi naša dolžnost.

Iz pisarne Kmečke zveze

Prejšnji teden smo poslali vsem Krajevnim kmečkim zvezam nova pravila in pravilnike z navodilom, kako je treba z njimi postopati. Opozarjamo tudi tem potom vse edinice, da morajo dati pravila v ponovno potrditev, prav tako kot prvič. Pravila in prošnjo morajo podpisati najmanj trije člani. Priložiti ni treba samo izjave soglasnosti glavnega odbora. Ta pravila, kakor tudi pravilnik dobro preberite in preštudirajte, da boste vedeli, kako je sedaj urejeno z ozirom na odseke, ki se bodo začeli ustanavljati. Če katera edinica slučajno ni dobila pravil, prosimo, da se takoj obrnejo na glavni odbor, da jih pošljemo naknadno. Prosimo tudi vse odbore, da točno izvršujejo sklepe, stavljenе v okrožnici in se ravnaajo po navodilih, ki smo jih dali. Pošiljanje poročil o obnih zborih, seznam članov naj bo prva naloga po izvršenem obnem zboru. Glejte na točnost poročil, zlasti navedite točno naslov osega, ki je pooblaščen za sprejemanje pošte.

Preteklo nedeljo je bilo mnogo obnih zborov Krajevnih kmečkih zvez. Njihovi odbori so dajali račun za delo v pretekli dobi, ki je bilo z ozirom na kratko dobo obstoja Kmečke zveze bolj majhno in osredotočeno na nabiranje članov in ostali izpopolnitvi organizacije. Udeležba članov in prijateljev kmečke misli pa izpričuje, s kako velikim zanimanjem spremlja kmečko ljudstvo ta stanovski pokret in kako tesno že danes živi z njim. Razveseljivo je to dejstvo zlasti z ozirom na okolnost, da je današnje ljudstvo raztrgano med seboj, da sta zavist in nevoščljivost tisti dve lastnosti, ki stopata v ospredje in onemogočata vsako složno delo. Naloga, ki jo je Kmečka zveza v tej smeri pokrenila je težka, vendar, kot izgleda, bo čas rešena uspešno. Kmečko ljudstvo naj misel o svojem stanovanstvu o čutu za skupnost in ljubezen do sokmeta goji v taki meri kot doslej tudi še naprej, pa bo uspeh zasiguran. Razpoloženje na obnih zborih kaže, da se je začelo naše kmečko ljudstvo gibati v tem smislu in da je razumelo opozorila, kje je poleg drugih naša glavna napaka.

V nedeljo, dne 2. maja imajo obne zbere sledeče edinice: Višnja gora ob pol 8, Ribno pri Bledu ob 3, v Logatcu ob 3, v Preski pri Med-

Starko

za moške obleke

TRPEZNO razni vzorci in barve	22	MODERNO, DROBNO črtasto, temnejše barve	65
BOLJŠE POLVOLNENO za sport obleke	28	KAMGARN v gladki, črni in modri barvi	74
TRPEZNO drobno vzorčasto priljubljene barve	48	KAMGARN modno vzorčast	98

Sternceki
CELJE 19

UMN-KINEM
 -PRON-V-N-
 NORU-
 ZASTOJ

vodah ob 7, v Brezovici ob 8, na Rudniku ob pol 5, v Gornjem gradu ob 11, v Lobjirju ob pol 8, v Ljubnem ob pol 3, v Lomu pri Trliču ob 8, v Preddvoru ob 7.

RADIO

Program Radio Ljubljane od 29. aprila do 6. maja.

Vsak dan: 12.15 Plošče. — 12.45 Vreme, poročila. — 13. Cas, spored, obvestila. — 13.15 Plošče. — 14 Vreme borza. — 19 Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30 Nacionalna ura. — 22 Cas, vreme, poročila spored. — Četrtek, 29. aprila. 18 Radijski orkester. 18.40 Slovenščina za Slovence. — 19.50 Zabavni zvočni tednik. — 20 Radijski orkester. — 22.15 Saksoson-solo. — Petek,

30. aprila. 11 Šolska ura. — 13.15 Radijski orkester. 18 Ženska ura. — 18.20 Plošče. — 18.40 Francščina. — 18.50 Zanimivosti. — 20 Zrebanje in razdelitev nagrad pravilnim rešitvam ugank iz velike Pavlihove pratike. — 20.30 Domači zvoki. — 21.10 Citre. — 21.20 Radijski orkester. — 21.30 Angloške plošče. — Sobota, 1. maja. 13 Radijski orkester. — 13.40 Pogovori s poslušalci. — 19.50 Pregled sporeda. — 20 0 zunanji politiki. — 20.30 Pratika za veliki traven. — 22.15 Radijski orkester. — Nedelja, 2. maja. 8 Telovadba. — 8.15 Prenos cerkvene glasbe. — 8.45 Verski govor. 9 Cas, poročila, spored. — 9.15 Balalajke. — 9.30 Delavska godba »Zarja«. — 10 Otvoritev protituberkuloznega tedna. — 10.30 Delavska godba »Zarja«. — 11 Pisan drobiž. — 11.30 Otroška ura. — 12 Saksoson. — 12.15 Pevski sekstet. — 13.15 Radijski orkester. 16 Plošče. — 17 Kmetijska ura. — 17.30 Originalna švicarska godba. — 18.45 Plošče. — 19.30 Nacionalna ura. — 19.50 Šmarnice. — 20.15 Legenda o Sv. Gofri pri Gorci. — 20.45 Pevski koncert Julija Beletta. — Ponedeljek, 3. maja. 18 Zdravniška ura. — 18.20 Plošče. — 18.30 Slovenska narodna pesem. — 19.50 Predavanje protituberkulozne lige. — 20 Rezervirano za prenos. — 22.15 Radijski orkester. — Torek, 4. maja. 11 Šolska ura. — 13.15 Radijski orkester. — 13 Citraški sekstet »Vesnac«. — 18.40 Porečje Sora. — 19.50 Zabavni zvočni tednik. — 20 Koncert. — 21.15 Radijski orkester. — 22.15 Radijski orkester. — Sreda, 5. maja. 18 Mladinska ura. — 18.20 Narodimo se model letala. — 18.40 Problem naših nameščencev. — 19.50 Predavanje protituberkulozne lige. — 20 Prenos iz ljubljanske opere.

DOBRO ČTIVO

k »Otrok v solski dobi«, nova knjiga izpod peresa otroškega zdravnika dr. B. Dragaša je izšla. Vsebuje 230 strani, obravnava v lahkih in dostopnih besedah razvoj, zdravstvo, vzgojo in nego otrok do 15. leta. — Poglavlje o spolnih vprašanjih je obdelano obširno in zelo prevučno. — Velevažna knjiga se dobiva v vseh knjigarnah.

Vojne žrtve Združenih držav ameriških od leta 1776 do 1935 so znašale 244.957 oseb. Od leta 1920 do 1935 je bilo pa v teh državah pri avtomobilski vožnji smrtno ponesrečenih 388.998 oseb.

LJUDSKA POSOJILNICA

V LJUBLJANI

registr. zadruga z neom. zavezo

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6,

v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše

Novc vloge vsak čas razpoložljive

obrestuje po 4%, proti odpovedi po 5%

KADET-BOX

Nasha velika spomladanska akcija traja samo kratek čas!

= din 99.-

Izkoristite priliko!

Ta praktičen KADET-BOX fotoaparat obsema 3 ISOCHROM filmi, dobite pri vsakem foto-trgovcu.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe. Pristojbina za male oglase se plačuje naprej.

Prodajam 4 panje

Znideršide in 6 panjev kranjčev, v dobrem stanju in z mladimi maticami ter po ugodni ceni. Ponudbe: Anton Andreuš, Gorenja Dobrova 21, p. Gorenja vas

Botreca, botri! Pridite za sv. birno po slaščice v Ljubljano k Dolencu, Wolfova ulica 10.

Ruhano maslo kupujem. — J. Menart, trgovec, Domžale.

Izjavljam da je Gazvoda Alojzija iz Težke vode tožne stroške sama plačala. Jurež Orehek.

Klapca za vsa kmečka dela, priročnega in poštenega. Sprejem Dolnice 7. St. Vid nad Ljubljano.

Klapca pridnega, poštenega, vajenega vseh kmečkih del, na polju ali v hlevu. Takoj sprejme Klemenec, Zg. Šiška štev. 12.

Vač različnih vozov

po ceni prodajam. Kuhar Franc, kovač, Dol pri Ljubljani.

Kolesa skoraj nova, prvovrstnih znamk, in živalni stroji v veliki izbiri po smešno nizkih cenah na prodaj edino pri »Prometu«, nasproti Križanske cerkve v Ljubljani.

Mala hišica z vrtno v Zečornjih Pirničah pri Medvodah se prodaja. — Pojasnila daje Jožef Šubie, št. 29 isiolam

Kmečki fant star 30 let, nekadilci, nepijanec, ki ima 100.000 Din gotovine, se želi poročiti z dekletom, ki ima posestvo ali primarno gotovino. Ponudbe je poslati, če mogoče s sliko, upravi Domoljuba pod »Tajnost sigurnas« št. 6337.

Geoceli dobro ohranjeni, kupim. — Franc Hiti, Nova vas pri Raketu.

Kalčopše obleke

dobre kvalitete boste nakupili za pomlad v največji izbiri pri Preskerju, Sv. Petra c 14

Večernica izšla pred l. 1874, in druge leposlovnice in nabožne, staroslovenske knjige kupim. Ponudbe z naslovi in letnicami upravi Domoljuba pod »Knjige« št. 6559.

Jabolčnik ali hrušovec naredilo, ne da rabiti naravnih sadjencev le iz snovi »Jab'us«. Po povzetju stane za 50 litrov Din 35/50, za 75 litrov Din 49/50, za 100 litrov Din 64/—, in za 150 litrov Din 89/50. Stotine pohvalnih pism-m. Glavno zastopstvo Rentier Franc, Podbetrtnek.

Hiša z gospodarskim poslopijem in nekaj zemlje je na prodaj, event. tudi na hranilne knjizice v Lencovem pri Račovljici. Vprašati pri Gospodarski zvezi v Ljubljani.

Večje posestvo

hrbovita lega, oddam v na em. Potreben kapital 10.000 Din. Naslov v upravi »Domoljuba« št. 6393.

Gepeji s streho in vso za pogon potrebno armaturo oar, z železnimi drogi za 1 ali 2 konja, kosilnico Dörng — gepeji kakor m. atilnica vse v brezhibnem stanju — prodaja graščina Cemšnik pri D. bu pošta Dob. Cena po dogovoru.

Klapca za vsa kmečka dela sprejemem. Naslov v upravi Domoljuba pod št. 6638.

Dehle za vsa domača in poljska dela sprejemem. — Gostilna Strumbelj, Ig št. 22 pri Ljubljani.

Sladko seno ugodno prodam. Hočevar, Zg. Šiška 11.

Mizarskega vajenca sprejemem. — Mizarstvo Andlovic, Skofljica.

Moški šofji za botre in birmance

se tako dobro kupijo po nizkih cenah pri

F. I. GORIČAR, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

na primer:

najcenejša kvaliteta 140 šir. od Din 24— do 35—
srednjevrstna kvaliteta, trpežno ... od Din 45— do 70—
kamgarni v vseh barvah srednjevrstni ... od Din 70— do 110—
najfinejši kamgarni v krasnih vzorcih ... od Din 130— do 190—
kakor tudi lepe pražnje srajce, kravate, izgotovljene moške hlače, dežnike i. t. d.

Pozor! Kdor kupi kompletno moško obleko, dobi svilen kravato zastonj!

Ne kupujte drugod, dokler si pri nas ne ogledate, ker ravno pri moškem blagu se je treba zanesti na solidno trgovino, ki Vam lahko jamči za trpežnost.

Najstarejše vseučilišče na svetu je kairsko. Ustanovljeno je bilo leta 907. Barometer je izumil Toricelli l. 1643.

Svilo, damsko volнено blago za obleke in plašče, cezir za srajce, krep, popelin in delen v veliki izbiri nudi ugodno

Oblačilnica za Slovenijo Ljubljana, Tyrševa 29 (Hiša Gospodarske zveze)

Crno in temnomodro blago, svilo, barhent in delen nudimo do preklica na hranilne knjizice članic Zadrzne zveze, Ljubljana.

Zanimivo je, da ostane koža usnarjev po smrti dolgo časa skoraj nedotaknjena kakor pri mumijah.

Kolesa prvovrstna in Sachs-motorji najceneje pri REMEC OSKAR, Dolenjska cesta št. 5 — Ljubljana.

BRINJE, FIGE IN SLIVE

dobite v najboljši kakovosti v Javnih skladiščih pri tvrdki **Fran Počučnik**, d. z. o. z. v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) c. 33

Kose, garantirane, bergomeške osle, okovic za stavbe, pohištvo, vsakovrstno orodje, steklenice, sesalke, cevi in vso železtno kupite najceneje pri tvrdki

A. Sušnik - železnina - Ljubljana Zaloška cesta

V vsako hišo Domoljuba!

Sančni kom. zavod, Maribor vam vnovič vloga raznih denarnih zavodov in ju odjedajo Za odgovor Din 5— znamk

Tabor na Smarni gori

Fantovski odseki prosvetnih društev ljubljanskega okrožja vabijo katoliške fante in može na tabor, ki bo v nedeljo 2. maja na Smarni gori. Ob 9 bo v cerkvi sv. maša in pridiga. Po sv. maši, ki jo bo opravil šentiviški g. dekan Valentin Zabret, pa bo na prostem pred cerkvijo zborovanje katoliških fantov in mož. Govorila bosta g. Erjavec Franc, referent v prosvetnem ministralvu, in g. Križman Andrej, jeseniški kaplan.

Katoliški fantje in može, udeležite se tabora na Smarni gori!

JAVNI NASTOP

V okviru tabora bo v nedeljo 2. maja ob pol 4 popoldne pod Smarno goro na Brodu poleg tacevanskega mostu telovadno-športni nastop ljubljanskih in okoliških fantovskih odsekov.

Prijatelji slovenske katoliške mladine, oglejte si njen prvi letošnji nastop na prostem!

za spomladansko zdravljenje

ZDRAVILNI ČAJ

PLANINKA

Reg. br. 2907-32